

10

האוניברסיטה העברית • החוג להיסטוריה של עם ישראל
והמפעל לחקר תנועת הפועלים היהודית
קונטרסים לתלמידים . מקורות ומחקרים

פנקס

אגודת הסוציאליסטים העברים

(לונדון, מאי-דצמבר 1876)

ירושלים, תשנ"ח

סדרה ב'

(יוצא לאור בשיתוף עם המפעל לחקר תנועת הפועלים היהודית)

האוניברסיטה העברית בירושלים
מרכז דינור
המרכז להקר תולדות ישראל
ע"ש בן-ציון דינור

**פנקס
אגדת
הסציאליסטים העברים
בלונדון
(תקנון ופרוטוקולים)**

בתרגום נ' גינתון

פנקס אגודת הסוציאליסטים העברים " כולל את רשימת החברים, התקנון ו"ספר הפרוטוקולים" (למעשה זכרונות דברים) של האגודה, שנתקיימה בלונדון כ-8 חודשים בשנת 1876. זו הייתה האגודה הסוציאליסטית היהודית הראשונה בעולם. היוזמה להקמתה הייתה משותפת לו. סמירנוב, מזכיר הדורשביועון המהפכני הרוסי "ופריוד" (בעריכת פ. לאוורוב), ולאחר מכן ליברמן, מבשר התנועה הסוציאליסטית היהודית, עורך "האמת" * (וינה, 1877). ליברמן שימש מזכירה של האגודה. על חבריה המרכזיים נמנה גם לאזאר (אליעזר) גולדנברג, מראשוני המהפכנים היהודים ברוסיה. בידי נשתמר הפנקס והוא מסרו כעבור שנים רבות לארכיון ה"בונד".

הפנקס (בלי "ספר הקופה" שבא כתוספת לפרוטוקולים) הודפס לראשונה על ידי א. צ'ריקובר ב"היסטארישע שריפטן" של יו"א (כרך א', 1929), טורים 533—594. לפי הודעת מנהל ארכיון ה"בונד" בניו יורק, מר ד. מאיר, הפנקס במקורו שוב אינו שם. א. צ'ריקובר הדפיס את הפנקס לפי "העתק", שקיבל מארכיון ה"בונד", אך לדברי מנהל ארכיון יו"א, מר י. ליפשיץ, אי אפשר עתה לברר סופית אם ההעתק נשתמר או לאו. מהדורה זו הותקנה איפוא לפי הנוסח ב"היסטארישע שריפטן".

תקנון האגודה חובר על ידי ליברמן בעברית וביידיש, כשהנוסח העברי הוא, כנראה, העיקרי. שפת הפרוטוקולים קרובה יותר לגרמנית מאשר ליידיש ושזורים בה פה ושם מלים עבריות. לפי א. צ'ריקובר, כל הפרוטוקולים התנהלו על ידי ליברמן, פרט לאחרון שבו כתב-היד הוא של "המזכיר החדש" אשר שמו חסר. אולם משום מה לא עמד א. צ'ריקובר על העובדה, כי על הפרוטוקולים של הישיבות 2—5 חתום כמזכיר א. גולדנברג ולא א. ליברמן, אשר נעדר אותו זמן מלונדון. במקור חלו טעויות בתאריכים בספירת הישיבות, ושיבושים בשמות החברים. ההערות מתחת לקו הן משל המהדיר העברי.

לעניין המונחים: במקור מופיעים חליפות התיבות "פ ע ר א י י ן" ו"ג ע ז ע - ל ל ש א פ ט", אשר תורגמו בדרך כלל במקביל: "א ג ו ד ה", ו"א י ג ו ד". המונח מייסטער (אומנים) מכון לבעלי מלאכה עצמאיים, מעסיקים. במקור משמש המונח בעל-מלאכה, בדרך כלל, במובן פועל. "פ א ר ז י ט צ ע נ ד ע ר" ו"פ ר ע ז י ד ע נ ט" תורגמו במקביל: "י ו ש ב ר א ש", "נ ש י א", אך משמעותם אחרת.

עיון: צביון (ד"ר ב. האפמאן), דער ערשטער יידישער סאציאליסטישער פאר-ריין, פארפּאָציק יאר (ניו יורק, 1948), ע' 103—117; א. צ'ריקובר, יהודים בעיתות מהפכה, ע' 260—286; B. Sapir "Liberman et le Socialisme Russe", International Review for Social History III (1939), p. 43—46.

* מהדורת צילום של "האמת" פורסמה בשנת תרצ"ח מטעם "ארכיון העבודה" ע"י צ. קרול, ובאחרונה — בסידרה זו.

פנקס

אגדת
הסצייאל'יסתים העברים
באונגדון.

נוסדה

בו אייר ה'תרל"ו.

20 (8) May 1876

Hebrew Socialist Union

Est^d 20 May 1876.

in London.

רשימה של חברי האיגוד
"אגדת הסציאליסטים העמים"
בלונדון

אלה היו המייסדים הראשונים:

א. ש. ליברמן (איש-חמודות)
לייב (לואיס) ויינר
א. גולדשטיין
י. רוזנטאל
הירש (ביאורג) סאפר
אייזיק סטאון
אליעזר (לאצארוס) גולדנברג
זלמן יעקב (ג'ייקוב)
נ. לוונקינד - וכן
יעקב (ג'ייקוב) אלכסנדר

באסיפה מיום השבת כ"ו אייר ה"תרל"ו

1876 (8/20 MAY)

במעונו של האזרח ויינר

40 Gunstreet Norton Folgate E.

שם החבר	עיסוק	האריך ההצטרפות	הומלץ ע"י	הערות
Arnold Liberman	ליחוגרף	כ"ו אייר תרל"ו	-	מזכיר מיום 20 במאי '76 כ"ו אייר תרל"ו
Louis Winer	נגר	" " "	-	
Abr. Jsaac Goldstein	חייט-מכונה	" " "	-	
Isr. Moritz Rosenthal	חייט-מכונה	" " "	-	גזבר מיום 20/5 '76 כ"ו אייר תרל"ו
George Saper	Boxmaker	" " "	-	
Jsaac Stoune	חייט-מכונה	" " "	-	ספרן מיום ט"ז מנ"אב תרל"ו 5 אוג' '76
Lazarus Goldenberg	סדר דפוס	" " "	-	
Salomon Jacob	חייט (גהצן)	" " "	-	
Nathan Loewenkind	חייט-מכונה	" " "	-	
Jacob Alexander	כובען	" " "	-	
Parkman	נגר	י"ב סיון תרל"ו	-	נרשמו בטעות כחברים, היו רק אורחים
Bromberg	פרוון	76 3/6	ויינר א.	
Deutsh	פחח	" " "	ו/סאפר	" " "
Rosenberg	עושה מקלות	" " "	"	" " "
Shimanski	צבע	י"ח סיון תרל"ו	סאפר	
Friman Abraham	גהצן	76 10/6	ורודנטאל	הוצא לפי סעיף 7 של החקנון
Jsaac Bookman	חייט-מכונה	כ"ה סיון תרל"ו	ויינר	
Marcus Rabinowitz	כובען	76 17/6	וגולדטשיין	עזב אח האגודה
Samuel Rabinowitz	כיבען	ב' תמוז תרל"ו	רוזנטאל	
Saul Levy	נגר	76 24/6	וסאפר	
Harris Taub	כובען	ב' אב תרל"ו	זלמן יעקב	
Nathan Berlin	הוסר מעילי גשם	76 23/7	וויינר	עזב
Joseph Samuel	גהצן	ב' אב תרל"ו	זלמן יעקב	"
Neuman Gorfinkel	חייט	76 23/7	וויינר	
Lipshitz	נגר	ב' אב תרל"ו	מ. ראבינוביץ	
		76 (30) 18/7	וויינר	"
		ב' אב תרל"ו	ש. ראבינוביץ	
		76 30/7	ולוברמן	
		ט"ז אב תרל"ו	ליברמן	
		76 5/8	וגולדנברג	עזב
		כ"ג אב תרל"ו	סטאין	
		12/8/76	וש. ראבינוביץ	"
		כ"ג אב תרל"ו	ג'ייקוב	
		12/8/76	ואלכסנדר	
		י' חשרי תרל"ו	ליברמן	
		1/23 ספט'	וויינר	

?	י"א חשרי (23 ספט) לוי וסאפר	נגר	Kohn	.26
	ליברמן	גזרן	Iabrow Jacob	.27
	וגולדשטיין			
	30 ספט 76			
נסע	יאורוב		Polaček	.28
	7 אוקט		Wöss	.29
	21 אוקט		J.S. van der Haut	30
	" "			
	18 נוב		Samuel Schamroth	.31
	25 נובמבר		Al (Isaac) Tahrman	.32
			J. Bell	.33
			Strauss	.34
			A. Fränkel	.35
	ליברמן		H. Sante	.36
	2 דצמבר		J. Sante	.37
	ליברמן			
	"			
	ליברמן	נגר	Joseph Marx	.38
	"			

44 גט. בארדן

סטריט (וייטשפל)

ספר הפרוטוקולים

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

Hebrew Socialist Union

"אגדת הסציאליסטים העברים"

בלונדון

ביום השבת י"ט אייר ה'תרל"ו (1/13 מאי 1876), האנשים אשר החליטו לייסד את האיגוד הטילו על האזרח א.ש. ליברמן לעבד את התקנון של האיגוד. בשבת שלאחריה הביא ליברמן את התקנון להצבעה. הצעת התקנון נחקלה לאחר דיונים ממושכים, פרט לסעיף 7 שהוכנסו בו שינויים. בנוסח ההצעה נאמר שם: "כל מי שלא יקח חלק פעיל במטרות האיגוד יוצא ממנו".

כל הנוכחים השתחפו באופן ער מאוד בדיונים על התקנון.

פנקס אגדת הסציאליסטים העברים בלונדון

הסטאטוסים של אגדת הסציאליסטים העברים בלונדון

אחרי אשר הראינו לדעת:

כי הסדרים אשר בכל הארצות כעת, רק עשק וחמס המה; אנשי הבצע, המושלים וכהני הדתות לקחו לנפשם את כל זכויות האדם ואת כל טוב הארץ, ואת בעלי המלאכה כבשו לעבדים על-פי הכסף המושל כעת על כל;

כי כל עוד יהי לאנשים קנין מיוחד, לא יחדל אביון מקרב הארץ; כל אשר יחלקו האנשים לגוים ומשפחות, לא חסוף האיבה מביניהם, וכל אשר ישרו כהני הדת על דעת העם, לא תחדל קנאת הדת;

כי חשועת עולמים תקום לכל בני האדם רק על ידי חכלית ההפוך והשנוי בנמוסי המדינות, באיי החברה, במשטרי האקנמיא ובכל דבר אשר בין אדם לחברו, להפוך מן השרש את הקיים כיום ולבנות תחתיו בנין

חדש על יסודות הסוציאליזמוס, למען התם שוד ואון, להכרית ממשלת הקאפיטאל, לא ישמע עוד בארץ "שלי" או "שלך" ולא ימצאו הולכי בטל, כי אם יהיו כל האנשים שוים בזכויותיהם וכל איש יוכל לקנות שלמות הבשר והרוח, ועל פי בחירתו החפשית יוכל להרבות כשרונותיו ולקחת על ידיהם חלק בשלמות הכלל;

כי בהיותנו אנחנו בני ישראל חלק מן כלל האנשים, על כן לא תוכל לצמח לנו ישועה, רק בהושע לכל-מיין האדם;

כי גאולת כל-מיין האדם מעניו ועבדותו הוכל לבוא רק על ידי בעלי

המלאכה עצמם, בהיותם כלם אגודה אחת להשתער במלחמת תנופה על כל עושקיהם כח, להרוס את המשטרים הקיימים ולהקים תחתם את משטרי העבודה, היושר, החרות ואחות כל האנשים;

וכי כבר התחברו בעלי המלאכה בכל ארצות ערבה ואמריקה לחברות

ואגדות, למען השג את המטרה הנעלה הזאת ודבר הקשר הולך וחזק לקום בשעת הכשר ולכונן בארץ ממלכת סוציאליזמוס - העבודה -

גמרנו אנו ילידי בני ישראל אמר:

להתחבר בברית אחים אל הברית הקדושה אשר כרתו ביניהם בעלי

המלאכה - ולזה יסדנו

"אגדת הסוציאליסטים העברים"

ובני האגודה הזאת שמו להם לקו, להיות האמת, היושר והמוסר נר

לדרכם גם עם רעיהם וגם עם כל אדם בלי הבדל הצבע, העט או האמונה,

ולקיים את הסמנים האלה:

(1) האגדה תתאמץ בכל עוז להפיץ דעת הסוציאליזמוס בין בני ישראל

בכל משומות מושבותיהם וגם בין אנשים מיתר העמים, לכונן חברות כמוה

בכל מקום אשר תגיע ידה ולאחד את בעלי המלאכה לקום נגד עושקיהם.

(2) האגדה תתחבר בברית אחים עם חברי בעלי המלאכה אשר ליתר העמים.

(3) כל פועל יוכל להתקבל אל האגדה על פי שני חברים מבני האגדה.

(4) כל החברים שוים. כל אחד מהם ישלם לקופת האגדה 2 d (פענס) לשבוע או 8 d לחודש.

(5) בכל מוצאי שבת תהי אסיפת האגדה. כל אסיפת תבחר לה אח היושב בראש (President) וכל דברי המועצה יקומו על פי דעת הרבים מהנאספים.

(6) המזכיר Secretary , הנאמן Cashier יבחרו על משך שש חדשים, אבל האגדה תוכל להסירם ממשמתם בכל עת אשר תחפץ.

(7) האגדה תוציא מחוכה את האיש, אשר לא יתאימו מעשיו עם הסטאטוסים האלה.

סטאטוטען פון דעם אידישען סאָציאַליסטישען פּעראַיין אין לאַנדאָן:

ווייל מיר זיינען איבערצייגט:

אַז די אָרדנונג, וואָס הערשט איצט אין אַללע לענדער איז מעהר ניט וויא גזלה און אונרעכט; דיא קאָפיטאַליסטען, די העררשער און די גייסטליכע (דוחאָוונע) האָבען צוגענומען אללע מענשענרעכטע און אַללעס גוטס פאַר זיך אַלליין און דורך דיא העררשאַפט פון דיא געלט האָבען זיי גימאַכט דיא אַרבייטער צו זייערע שקלאַפּען (קנעכט), אז זאָלאַנג עס וועט זיין פּריוואַטאייגענטהום, וועט ניט אויפהערען. דאָס עקאָנאָמישע עלענד; זאָלאַנג די מענשען וועלן זיין צעטהיילט אין פעלקער און

געשלעכטער, וועט אַלץ זיין צווישן זיי שנאת חנם, און זאָלאַנג עס וועלן הערדשען דיא גייסטליכע איבער דיא געמיטהער פון דאָס פּאָלק, וועט זיין רעליגיאָנאָהאַס;

אַז דיא ווירקליכע רעסטונג פון אַללע מענשען קען ערריכט ווערן נור דורך אַ גרינדליכע אומוועלצונג אין דיא פּאָליטישע, עקאָנאָמישע און געזעלשאַפטליכע פּערהעלטניססע, צו אויסנוואַרצלען אַללע בעשטעהענדע און אויפבויען אַנשטאט דעם אַ נייען אויף דיא סאָציאַליסטישע פרינציפען, פּדי עס זאָלל אונטערגיין אַללעס אונרעכט און די הערשאַפט פון קאַפיטאַל, עס זאָלל ניט זיין קיין לידיגגער און קיין "מיין" און "דיין", אַז אַללע מענשען זאָללען האָבען גלייכע רעכטע און איטלאַכער זאָלל קעננען זיך קערפּערליך און גייסטיג משלים זיין און נאָך זיין פרייען וויללען זאָלל ער קעננען אנווענדען זיינע פּעהיגקייטן צום נוטצען און צוא דער השלמה פון אַללע מענשען;

ווייל מיר אידן זיינען אַ טהייל פון דער מענשהייט, דעריבער קען אונז ניט קומען קיין ישועה מעהר ניט וויא דורך די ערלעזונג פון דער גאַנצען מענשהייט.

אַז די ערלעזונג דער גאַנצען מענשהייט פון עלענד און שקלאַפּעריי קען בעווירקט ווערן נור דורך דיא אַרבייטער אַלליין, אז זיי וועלן זיך פּעראייניגען צום שטורמקאַמפּף געגען זייערע רויבער, צו צערשטערען דיא בעשטעהענדע ארדנונג און אַנשטאַט דעם פּעסטצוזעטצען דיא הערשאַפט פון אַרבייט, גערעכטיגקייט, פרייהייט און ברידערליכקייט פון אַללע מענשען;

און אַז די אַרבייטער פון אייראָפּאָ און אַמעריקא האָבען זיך שוין פּעראייניגט אין פּערשיעדענע געזעלשאַפטען צו עררייכען דעם ערהאַבענען ציעל און זיי בערייטען זיך צו רעוואָלוציאָן אים צוא גרינדען דיא הערשאַפט פון ארבייטער - סאָציאַליזמוס -

הָאָבֶען מיר אידישע קינדער דעריבער בעשלאָססען:

זיך אנצושליססען ברידערליך אן דעם הייליגען אַרבייטער-פונד

אין צו דעם צוועק

הָאָבֶען מיר געגרינדעט איין

"אידישען סאָציאַליסטישען פּעראַיין",

וואָס זיינע מיטגליעדער ערקעננען אן וואַהרהייט גערעכטיגקייט

און זיטטליכקייט אַלס גרונד-שנור פון זייער פּערהאַלטען געגען

אייןאַנדער און געגען אַללע מענשען אָהנע אונטערשיעד פון פאַרבע,

נאַציאָן אָדער גלויבען, און האָבען אנגענאַממען פּאָלגענדע פונקטע:

1. דער פּעראַיין בעשטרעבט זיך צו פּערברייטען דיא סאָציאַליסטישע

אידעען אומעטום אונטער אידען, וויא אויך אונטער אַנדערע פעלקער,

צו גרינדען עהנליכע געזעלשאַפטען וואָ דער פּעראַיין וועט קענען און

צו פּעראַייניגען די אַרבייטער צום קאַמפּף געגען זייערע אונטערדריקער.

2. דער פּעראַיין בעשטרעבט זיך ברידערליך צו פּערבינדען מיט

ארבייטער געזעלשאַפטען פון אַנדערע נאַציאָנען.

3. יעדער אַרבייטער קען אין פּעראַיין אויפגענומען ווערען אויף

פאַרשטעללונג פון 2 מיטגליעדער.

4. אַללע מיטגליעדער זיינען גלייך בערעכטיגט. יעדער פון זיי

צאָהלט אין דיא פּעראַיינסקאַסע 2 פענס אַ וואָך אָדער 8 פענס אַ חדש.

5. יעדען שבת צו נאַכט איז אַ פּערזאָמלונג. יעדע פּערזאָמלונג

קלייבט אויס איר פּרעזידענט און אַללע בעשליסע ווערען אָנגענומען

דורך שריימענמעהרהייט פון די פּערזאָממעלטע.

6. סעקרעטער און קאַסירער ווערן אויף 6 חדשים אויסגעקליבען אַבער

דיא געזעלשאַפט קען זיי ענוועצען צו יעדער צייט.

7. דער, וואָס זיינע האַנדלונגען שטיכמען ניט מיט די עזע סטאַטוטען,

ווערט אויסגעשלאָסען.

לאחר שהתקנון הזה נתקבל פה אחד, ניגש האיגוד החדש לבחור במזכיר ובגזבר. פה אחד נבחרו: האזרח א.ש. ליברמן כמזכיר והאזרח י. רוזנטאל כגזבר.

המזכיר גבה שני שילינגים ומסר אותם לידי הגזבר (ספר הקופה עמוד 154 ועמוד 159).

אחרי כן קיבל המזכיר ליברמן את התקנון להדפסה על חשבוננו. האסיפה הראשונה הזאת התחילה בשעה $4\frac{1}{2}$ כשהאזרח גולדנברג יושב בה ראש, והיא ננעלה בשעה $8\frac{1}{2}$.

מזכיר א. ליברמן

יושב ראש ויינר

פרוטוקול הישיבה השנייה
של האגודה הסוציאליסטית היהודית

לונדון, ד'-ה' סיון

תרל"ו (27/15 מאי 76)

האסיפה התחילה בשעה חמש וישב בה ראש האזרח הירש סאפר. האזרח א. ליברמן נסע לזמן קצר ובעת היעדרו נבחר האזרח ל. גולדנברג לשמש בתפקיד המזכיר.

1. המזכיר הזכיר כי האזרח ליברמן הציע על פי התקנון להתאסף בכל מוצאי שבת בשעה שמונה. לאחר הערות מרובות של כל החברים נקבע כי במשך עוד שני חדשים ייערכו האסיפות בשעה 4-5, אחרי כן - בשעה 8.

2. הועלתה הצעה, אם אפשר לקבל אומנים זעירים ורוכלים (חוזרים על הבתים - peddler). אחדים הביעו דעתם בעד, אחרים - נגד. ההצעה לא הועמדה להצבעה והוחלט לשוב ולדון בשאלה הזאת בפעם אחרת (ראה פרוטוקול 6 עמוד 31).

3. הוצע לנהל תעמולה בקרב הפועלים במקום במטרה להקים אגודה מקצועית (Workman Society). אולם כנגד זה טענו כי מבחינה מעשית טוב יותר לארגן תחילה אסיפה פומבית Public meeting ואחרי כן לעבור לתעמולה בשביל להקים אגודה מקצועית, וכך אמנם נתקבלה ההחלטה.

4. הועלתה הצעה כי כל חבר ינהל פנקס רשימות שבו ירשום ידיעות סטטיסטיות בענייני עבודה וכן רשימות שונות על היחסים בין פועלים ובין אומנים. ההצעה נתקבלה פה אחד.

5. הוצע לבחור בספר או בעיתון מפלגתי שממנו יקראו בכל אסיפה. איש לא התנגד להצעה והיא ממילא לא הועמדה להצבעה.

האסיפה החליטה לנהל בחג השבועות הסברה בווייטשפיל Whitechapel ובאיסט אנד East End במטרה לגייס חברים חדשים.

לקופה נכנס סכום של ששה-עשר פנס (ספר הקופה עמוד 154 ו- 159) בזה ננעלה האסיפה בשעה 8.

יושב ראש צבי סאפר

מזכיר אליעזר גולדנברג

פרוטוקול האסיפה השלישית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
77. Leman Str. Whitechapel, E.

77 לימן סטריט ויישטפל איסט

לונדון י"ב-י"ג סיון

תרל"ו 22 מאי- 3 יוני 76

האסיפה התחילה בשעה 5 וישב בה ראש האזרח ל. ויינר. באסיפה
היו 5 אורחים.

המזכיר קרא את הפרוטוקול של האסיפה הקודמת, שנתקבל פה אחד.
הוצע להביא לידיעת האורחים את חוכנית האיגוד ואת מטרותיו.
זאת עשו גולדנברג וסאפר.

האזרח גולדשטיין העלה את השאלה, אם יש לחברים זכות להביא
אורחים לאסיפה. לאחר ויכוח ממושך הוחלט ברוב קולות כי יש לחברים
רשות להביא עמם אורחים.

האזרח רוזנטאל הציע להגדיל את התשלום לקופת האגודה לאחר שיעלה
מספר החברים. הדיון על ההצעה נדחה.

האזרח סטאונה [סטאון] סיפר כיצד האומן שאצלו הוא עובד עושק
את הפועלים. הוא סיפר על עצמו מקרה, כיצד שכר אותו האומן שלו בערב
השבועות (28/16 במאי) לעבודה עד שעה שתיים, וערם* עליו עבודה עד
4½ אבל שילם רק בעד הזמן עד שעה 2. את הדברים אישר גם האזרח
רוזנטאל שעבד אף הוא אצל אותו אומן והוא תיאר באופן כללי את היחס
הרע המיוחד כלפי החדשים שמקروب באו (הירוקים).

* למקור נוספה כאן בסוגריים התיבה *überhäuft* אולי כדי
לציין כי בתיבה שקדמה לה - איבערהויפט - אות פ"א היא בלתי
דגושה.

מבין האורחים הצטרפו כחברים: פרקמן, נגר; ברומברג, פרוון ודייטש. לקופה נכנס סכום של ששה עשר פנס. האסיפה ננעלה בשעה $7\frac{1}{2}$.

יושב ראש ויינר
מזכיר גולדנברג

פרוטוקול הישיבה הרביעית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
77 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון י"ח-י"ט סיון (10 מאי -
10 יוני) תרל"ו - 1876

הישיבה נפתחה בשעה 5 וישב בה ראש האזרח אייזיק סטאון.

המזכיר קרא את הפרוטוקול של האסיפה הקודמת. העירו כי אין לרשום בפרוטוקול רשימות על מצבם של הפועלים. אחרי כן הועמד הפרוטוקול להצבעה ואושר.

האזרח גולדשטיין העיר, כי יירשמו כל פעם בפרוטוקול שמותיהם של האורחים או של החברים החדשים, ונוסף לכך גם את שמותיהם של אלה שהביאו או שהציעו אותם.

האזרח גולדנברג הרצה על הנועה הפועלים בשווייץ ואחרי כן הסביר את ההבדל בין מפלגות פוליטיות ובין מפלגות סוציאליסטיות בין-לאומיות. הוא סיפר על הקונגרס הבין-לאומי שנערך בז'ניבה (Geneva) בשנת 1866, ניתח את מצע הקונגרס ואת הויכוחים שניהל עם המאציניסטים, עם היעקובינים ועם מפלגות פוליטיות שונות.

האזרח סאפר העיר כי היהודים נטלו חלק רב בתנועה הסוציאליסטית,

ואם גם לא כהמון הרי על כל פנים כמדריכים.

בהזדמנות זו הזכיר כמה שמות של יהודים שהם ראשי המנהיגים של המפלגה הסוציאליסטית.

הצטרפו כחברים: רוזנברג, עושה מקלות, ושימאנסקי, צבע. שניהם הובאו על ידי סאפר ורוזנטאל.

האסיפה ננעלה בשעה $7\frac{1}{2}$. לקופה נכנס סכום של שמונה עשר פנס (קופה עמוד 154 ועמוד 159).

יושב ראש -

מזכיר גולדנברג

פרוטוקול הישיבה החמישית

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

77 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון, כ"ה-כ"ו סיון

ה'תרל"ו (17/5 יוני 76)

הישיבה נפתחה בשעה 4 על ידי היושב ראש האזרח סאפר.

המזכיר קרא את הפרוטוקול הקודם שנתקבל פה אחד.

באסיפה היו שני אורחים שהוצגו על ידי האזרח סאפר: האזרח קויפמן והאזרח פריימן.

ברשות האסיפה הרצה האזרח קויפמן על הפילוסופים הצרפתים של המאה הי"ח, שהכשירו את הקרקע למהפכה הצרפתית של שנת 1789.

הוא הסביר כי הסופרים וולטיר Voltaire ורוסו Rousseau והאנציקלופדיסטים בדרך כלל, פתחו במאבק נגד האצולה, נגד הדת ונגד הממשלה, והמהפכה הגדולה יצאה בהכרזה על זכויותיהם וחירותה של האנושות.

האזרח גולדנברג העיר, כי אף על פי שהפילוסופים דיברו על חירות, התכוונו בכל זאת רק לחירות מדינית אבל לא לאותה חירות כלכלית-חברתית שאנו הסוציאליסטים תובעים אותה.

האזרח שימאנסקי העלה את השאלה, אם לאגודה שלנו יכולים להתקבל רק פועלים, או שאפשר לקבל גם אומנים זעירים, פקידים, זגגים ורוכלים. ההכרעה בשאלה זו נדחתה לפעם אחרת.

נתקבל כחבר האזרח פריימן שהוצג על ידי האזרחים ויינר וגולדשטיין.

לקופה נכנס סכום של שני שילינגים (ספר הקופה עמוד 154 ועמוד 159).
האסיפה ננעלה בשעה (?).

יושב ראש צבי סאפר
מזכיר גולדנברג

פרוטוקול הישיבה השישית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
77 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון ב'-ג' חמוז

תרל"ו (24/12 יוני 76)

האסיפה נפתחה בשעה $5\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח ויינר. כמזכיר שימש האזרח ליברמן שחזר.

המזכיר קרא את הפרוטוקול הקודם שאושר פה אחד.

באסיפה נוכח אורח בשם בוכמן (Bookman), שהוצג על ידי

האזרח רוזנטאל.

הועלתה השאלה אם יש תועלת בהרצאות בלשון הגרמנית. דעת הרוב היתה, כי באגודה יושמעו רק הרצאות בלשון המובנת לכול.

שוב צפה ועלתה השאלה שנתעוררה כבר בישיבה השניה (פרוטוקול 2

עמוד 23), אם אפשר לקבל לאגודה פקידים, רוכלים זעירים, זגגים ואומנים זעירים. הושמעו דעות בעד ונגד. הקולות נחלקו שווה בשווה כמעט. האזרח ויינר והאזרח רוזנטאל הסבירו מה הם בעצם זגגים ורוכלים:

טיבו של הזגג ושל הרוכל הוא אחד. שניהם מתחלקים לשלוש קבוצות:

(א) Weekly primed, המקבלים מבעל בית-מסחר סחורה למכירה על חשבוננו ותמורת זה הלה משלם להם שכר שבועי. (ב) רוכלים באחוזים, המקבלים בעד מכירת סחורתו של בית המסחר אחוז מסויים - שילינג אחד מכל לירה (5%). (ג) הרוכלים ממש, המנהלים את סחרם על חשבון עצמם.

הוחלט ליבל פקידים ופועלים שכירי יום או עובדים בקבלנות, אבל לא אומנים ורוכלים. אף על פי כן לא נקבע עדיין בבירור, אם כל שלוש הקבוצות של הרוכלים לא יתקבלו, או רק חלק מסויים מהם. על כך הוחלט ברוב קולות החברים נגד קולו של סטאון.

הוחלט כי כל מי שמבקש לשאת הרצאה, צריך להודיע תמיד שבוע ימים מראש לאגודה על הנושא שעליו ברצונו להרצות ורק ברשות האגודה אפשר יהיה לדבר על אותו נושא.

האזרח ליברמן מסר לחוות דעתה של האגודה תוכנית להקמתה של אגודת פועלים. ברשות הנאספים סיפר האזרח בוכמן על אגודת הפועלים שהקימו החייטים היהודים בלונדון בשנת ה'תרל"ו - 1875, וכיצד נתפוררה אגודה זו. - נתפתח ויכוח, אם האגודה צריכה להיות מעורבת או שתהיה פדראציה מורכבת מאגודות עצמאיות בכל מלאכה ומלאכה בפני עצמה. באחדות קולות כנגד קולו של אפר הוחלט להקים אגודה מעורבת מכל המקצועות.

האזרח ליברמן הציא הרצאה: על התפתחות החברה האנושית, שיש

בדעתו להרצות לפני האסיפה ב-3 או בארבע ישיבות. ההצעה נחקבלה
פה: אחד.

האורח בוכמן (Joe Bookman) הצטרף כחבר שהומלץ על ידי
רוזנטאל וסאפר. לקופה נכנס סכום של עשרים ושמונה פנס (ספר הקופה
עמוד 154 ועמוד 159).

האסיפה ננעלה בשעה 11.

יושב ראש ויינר
מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה השביעית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
8 לימן סטריט וייטשפיל איסט

לונדון י' תמוז תרל"ו
2 יולי (20 יוני) 76

האסיפה נפתחה בשעה 8½ בערב. הוחלט כי מיום זה ואילך יש להחאסף,
על פי התקנון בשעה 8 בערב. היושב ראש היה האזרח רוזנטאל.

לאחר קריאת הפרוטוקול הקודם הודיע המזכיר לאסיפה כי ב-Jewish
Chronicle מן ה-23 ביוני שנה זו נפרסם על אגודתנו המאמר הבא
חת הכותרת A warning (המאמר אינו מובא).

הואיל וכחב העת "ג'ואיש כרוניקל" כופר בקיומו של איגודנו,
הציע המזכיר לפרסם את הידיעה על ייסוד אגודתנו בעיתונים סוציאליסטיים.
האזרח סאפר אמר, כי מאחר שאנו יוצאים נגד הבורגנות ופועלים נגדה,
צריכים אנו להיות נכונים להתקפות מצידה, אבל אנחנו צריכים רק
לראות את מטרתנו לנגד עינינו ולא לתת דעתנו על ההתקפות, אף על פי

כן מסכים הוא שנודיע על איגודנו בעיתונים סוציאליסטיים. על פי הצעתו של האזרח בולדנברג הטילה האסיפה את הדבר על המזכיר.

הואיל והאיגוד לא היה במלואו דחה האזרח ליברמן את הרצאתו לאסיפה אחרת. והוא קרא באסיפה קונטרס שלו על מצב היהודים ברוסיה, על ייסוד האינטרנציונאל ועל תנועת הפועלים בזמן הזה.

נערך דיון בשאלה, אם יש לפעול עכשיו לכינוס אסיפה (meeting) של פועלים יהודים כדי להקים אגודה מקצועית, או שיש לפי שעה להגדיל את אגודתנו הסוציאליסטית על ידי גיוס חברים חדשים, עד 30 לערך. - האסיפה החליטה לפי שעה להגדיל את מספר החברים. אגב זה העירו, כי בפעולת ההסברה יש להימנע מדברי פולמוס על ענייני דת ולהתרכז בה בעיקר במאבק נגד כוהני הדת.

בינתיים הגיע אל האיגוד כאורח - גרמני, נוצרי. בהסכמת החברים נשלח חלק בדיונים על הדת. בתחילה הביע דעתו כי צריך, להיפך, לתמוך בדת, ויש רק להשליך את הכמורה. כאן קרא המזכיר לפניו את התקנון, נאמרו כמה דברים בשאלת הדתות הקיימות. אז הסכים האורח עם המצע ועם התקנון גם בנקודה הזאת.

נשאלה השאלה, אם הקופה יכולה לקבל מתנוח - ניתנה עליה תשובה חיובית.

האסיפה החליטה פה אחד להגדיל את דמי החבר השבועיים משני פנס לשלושה פנס. והגדלה זו של דמי החבר בוצעה כבר בישיבה זו עצמה.

לקופה נכנס סכום של עשרים ואחד פנס (קופה, עמוד 154 ו-159).

האסיפה ננעלה בשעה 11.

יושב ראש רוזנשאל

מזכיר ליברמן

פרוטוקול השישי בה השמינית

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון י"ז תמוז תרל"ו

26 יוני - 8 יולי 76

השיבה נפתחה בשעה $8\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח גולדשטיין.

לאחר קריאת הפרוטוקול הקודם שאושר פה אחד, הרצה האזרח סאפר לפני האסיפה על חייו ופעלו של באקונין שנפטר ב-1 ביולי שנה זו, והיאך רכש לו ענק-הרוח הרוסי הזה זכויות בעניין הסוציאליסטי לא רק ברוסיה אלא באירופה כולה.

אחרי כן עברה האגודה לדון בשאלה, האם אפשר אולי לעשות מלבד פעולת הסברה גם תעמולה בקרב הפועלים ולהכשיר את הקרקע לאסיפה פומבית. אחדים חיוו דעתם ואמרו כי מוטב היה להתכונן מיד לאסיפה פומבית, שכן אי אפשר לצפות לגידול מהיר של האגודה ואילו הקמת אגודה מקצועית חשובה מאוד ואין לדחותה עוד.

מתוך כך עלתה השאלה, כיצד צריכה להיבנות האגודה ואם אין צורך לעבד הצעת תקנון לאגודה המקצועית. האזרח ליברמן השיב על כך, כי אין אנו רואים עצמנו מוסמכים לעבד ולהציע לפועלים תקנונים לאגודתם. הם עצמם יעבדו להם את התקנון.

האזרח סאפר העלה כאן את השאלה, אם בכלל עלינו להקים אגודה מקצועית. הרי אנו איגוד מהפכני וסוציאליסטי - אבל שנעמוד ונקים אגודה עם קופות לחולים ולנכים, אולי אין זה בהתאמה עם הפרוגרמה שלנו?

המזכיר השיב לו על כך, כי על פי סעיף 1 של התקנון שלנו "ולאחד

את בעלי המלאכה לקום נגד עושקיהם" * מוטל עלינו לארגן את הפועלים באגודות והאגודה שאנו חושבים להקים עומדת גם בהתאמה עם עקרונות הסוציאליזם. בדעה זו המך האזרח גולדנברג וגם גולדשטיין.

מכאן חזרו אל הנושא העומד על סדר היום ואך העמידו את השאלה בפשטות, אם יש לפעול להגדלת איגודנו או להקמת אגודה מקצועית. התנהל ויכוח בעניין, בלא להתחשב בהחלטה שנתקבלה באסיפה הקודמת (פרוטוקול 7 עמ' ...). כל אחד מן החברים הביע דעתו לחוד. הואיל והאסיפה מצאה לנחוץ לפרסם קול קורא אל הפועלים היהודים בלונדון, נתנסחה השאלה הקודמת בצורה זו: האם יש להוציא עלון תעמולה סוציאליסטי, שבו יובהרו לפועלים תביעותיו של הסוציאליזם ועל ידי כך אפשר יהיה לצפות לגידול אגודתנו, או שיש לפרסם קול קורא אל הפועלים שיתאגדו באגודה או לכנסם לאסיפה פומבית. האיגוד היה מדפיס בעצם שני עלונים אילו איפשר מצב הקופה לעשות כן.

האזרח סאפר הציע לקחת מאה גליונות תעמולה של ה"פולקסשטאט" ולהפיצם, ודבר זה יפטור מן הצורך להדפיס את עלון התעמולה, אולם האזרח גולדנברג סבר כי הצעה זו אינה מעשית, משום שהמון הפועלים היהודים אינו מביין את הלשון הגרמנית.

בהצבעה הצביעו רוב החברים הנוכחים בעד פרסום קול-קורא לכינוס אסיפה פומבית, וכך נתקבלה ההחלטה.

האסיפה החליטה כי כל אחד מהחברים צריך להתכונן אל האסיפה הפומבית. הוא צריך לעבד בעיה אחת כדי להרצות עליה באסיפה הפומבית שתיערך, ואם אפשר רצוי שכל אחד יאסוף עובדות מחייהם של הפועלים היהודים שבמקום.

* במקור מצוטט הנוסח העברי של התקנון.

האסיפה החליטה פה אחד על הצעתו של האזרח סאפר, כי אף אחד מן החברים אינו יכול להפסיק דבריו של נואם שקיבל רשות הדיבור בישיבה; זכות זו שמורה ליושב הראש בלבד.

לקופה נכנס סכום של עשרים ושבעה פנס (ספר הקופה עמ' 154 ועמ' 159).

הישיבה ננעלה באחת עשרה וחצי.

יושב ראש גולדשטיין
מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה החשיית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון כ"ד תמוז
(15/3 יולי 76) תרל"ו

האסיפה התחילה בשעה 8 $\frac{1}{2}$. ישב בה ראש האזרח בוכמן.

המזכיר קרא את הפרוטוקול הקודם שאושר על ידי החברים.

האזרח סאפר הציע לאסיפה כי טוב היה לו נחאספו בשעה הקבועה, שכן אי אפשר לאחר לשבת יותר מאשר עד שעה 12 והאיחורים גורמים לאיבוד זמן. אחרי כן הציע סאפר להטיל על מישהו לחבר מאמר-תעמולה שבו ייקראו הפועלים לאסיפה כללית (General meeting). האזרח רוזנטאל הציע במקום זה כרטיסי הזמנה רגילים. האזרח גולדנברג אמר כי הדבר העיקרי הוא הכנת עצמנו להרצאות ולנאומים באסיפת הפועלים, ואילו הדפסת ההזמנות אינה אלא העבודה האחרונה, שאף אינה צריכה זמן רב.

בינתיים, עוד לפני שהובהרה הבעיה הקודמת, עלתה השאלה בשם מי יודפס העלון, האם בשם האיגוד שלנו או בשם כמה פועלים, או בכלל בלא שם כלשהו. ההחלטה בשאלה זו חקבע לא רק את אופיו של העלון שיש בדעתנו להדפיס, אלא גם את אופיה של אסיפת הפועלים שאנו מבקשים לכנס.

התנהל ויכוח ער. בתוך כך הבהיר המזכיר מהי הפרוגרמה שבה צריכים ללכת היהודים בארצות השונות כדי שמצד אחד יוכלו לפעול בהסכמה ועם זאת יוכלו, מצד שני, להתאים עצמם עם אותה המפלגה הסוציאליסטית הקיימת בארץ מגוריהם.

האסיפה דחתה את ההצבעה על כל השאלות שהועלו בדיון - לאסיפה הבאה.

לקופה נכנס סכום של שני שילינג (ספר הקופה עמוד - ועמוד -) ובזאת ננעלה האסיפה.

I. Brokmann - יושב ראש -
מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה העשירית
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון ב' אב תרל"ו
22/10 יולי 1876

הישיבה נפתחה בשעה 8, וישב בה ראש האזרח גולדנברג. ז. יעקב הביא לאסיפה שני אורחים: מ. וש. ראבינוביץ.

המזכיר קרא את הפרוטוקול של הישיבה הקודמת שאושר על ידי החברים.

אחרי כן הודיע המזכיר לאסיפה כי העיתון הרוסי הסוציאלי=רבולוציוני "וופריוד" Вперед Forward פירסט מאמר על ייסוד אגודתנו בגליון 37 מיום 15 ביולי שנה זו. במלים מעטות תיאר העיתון הנ"ל את מצבם של הפועלים היהודים בלונדון, אחרי כן הביא את תרגום התקנון שלנו, אף הוזכר כיצד יצא כתב=העץ היהודי Jewish Chronicle נגד האגודה שלנו, ולבסוף פנתה המערכת במלים אחדות אל חברינו בזו הלשון*:

"לא נותר לנו אלא לומר לסוציאליסטים הפועלים היהודים:

"חברים, הקשיים הצפויים לכם בעבודתכם מרובים אולי יותר מן הקשיים הצפויים לנו, אחיכם לאותה עבודה ואחיכם לאנושות. אל נא ידאיגו אתכם אף פעם לא הקשיים במילוי תפקידכם, לא עלבונות, לא עלילות, לא זלזולים, לא מכות או יריקות שיפלו אולי בחלקכם במידה רבה יותר משנפל ונופל עדיין בחלקם של הסוציאליסטים בלאומים אחרים. יגדל נא עוז רוחכם וכוח סבלכם לפי שיעור הקשיים שבהם עתידים אתם להיחקל ובהם יהיה עליכם להילחם! תגדל נא אגודתכם ותתעצם עם כל מהלומה שתונחת עליה!

טוהר עניינכם וקדושתו ערבים הם לנצחון! קדימה למאבק, אחים!"
("וופריוד" גל' 37, מן ה-15 ביולי שנת 1876)

לאחר שהמאמר מתוך ה"פורווארד" נקרא רוסיית ואשכנזית-יהודית על ידי היושב ראש והמזכיר, הציע האזרח ויינר להביע בשם האגודה רחשי תודה למערכת על אהדתה לענייננו.

האזרח גולדשטיין אמר כי עלינו לשלוח אל מערכת "פורווארד" את תודתנו בכתב.

הצעה אחרונה זו נחשלה על ידי כל החברים פה אחד ובמחיא-כפיים.

* בפרוטוקול מובא הקטע ברוסית ותרגומו לידיש

האזרח סאפר הציע לבקש עם זאת את המערכת כי תקבל מאתנו להדפסה בעיתון כתבות על חיי הפועלים שלנו כאן, או כיו"ב, וכי המערכת תצא להילחם על האינטרסים שלנו, הואיל ולנו אין עיתון משלנו כדי לעמוד בעצמנו על משמר עניינינו.

על כך השיב לו המזכיר, כי אין מקום לבקשה מעין זו. אם תמצא המערכת בבעיות שלנו משהו העשוי להיות לעניין לכל הקוראים, הרי בוודאי תעסוק בו גם בלא שתחבקש במיוחד, כפי שעשתה בפעם הזאת; אם לאו - לא תועיל גם הבקשה שלנו ואנו אך נעמיד את המערכת במצב בלתי נעים להשיב פנינו ריקם. מלבד זאת אל לנו לשכוח כי ה"פורווארד" הוא עיתון-מפלגה רוסי והוא צריך בעיקר לקבל מאמרים הנוגעים לענייני המפלגה ברוסיה. ואשר למאבק נגד אויבינו, ה"וופריוד" הוא עיתון שאינו נקרא כאן, או במידה מועטת בלבד, אבל בראש ובראשונה אנו חייבים למצוא את הכוח למאבק בתוך עצמנו, באיחודנו. נגד האויבים שלנו חייבים אנו להילחם בעצמנו משום שרק אנחנו יכולים וצריכים לעשות את הדבר.

האזרח ויינר אמר כי הוא מסכים בכול לדעתו של הנואם הקודם והוא סבור כי אם יהיה לנו משהו לפרסם, הרי זה הרבה יותר מעשי להדפיס בעיתונים אנגליים, הנקראים פה הרבה.

האזרח גולדשטיין הציע לעבור לסדר היום.

בתוך כך ביקש האזרח מארקוס ראבינוביץ את רשות הדיבור ולאחר שזו ניתנה לו שאל: אחס נוטלים על עצמכם עבודה גדולה וקשה. אבל האם אתם בטוחים באהדתם של כל הסוציאליסטים שבארצות השונות?

המזכיר השיב לו כי אכן בטוחים אנו באהדתם ובידידותם של הסוציאליסטים בקרב עמים אחרים, לכולנו יחד מטרה אחת בלבד, אויב אחד; אין אנו יודעים שום הבדלי-לאום; אצלנו בני האדם נבדלים רק לשני מעמדות: לבורגנות ולפרוליטארים. דעה זו מביעים כל העיתונאים

הסוציאליסטים יום יום, ומלבד זה אחדים מאיתנו הנם חברים גם באגודות סוציאליסטיות אחרות, לא יהודיות, ולכן יכולים אנו לדעת את העניין לאשורו.

כאן העלה המזכיר את השאלה, אם לעבור לסדר היום, או שמא לדחות את הוויכוחים על עניינינו הפנימיים משום שיש עמנו אורחים ואיגודנו הוא איגוד סגור?

האזרח ויינר שאל: אולי רוצים האורחים להירשם כחברים?

על כך אמר המזכיר: לפי דעתי אין להציע לפני האורחים שאלות כאלו. ייתכן מאוד שאורח אינו נכון להיכנס כחבר, אבל אם ישאלוהו, ישיב הן רק מתוך נימוס ולא יבוא עוד. אין אנו צריכים להכריח איש, אפילו לא להפעיל לחץ מוסרי, אנו רק משכנעים בצדקת עניינינו ואז אנו נותנים לכל אדם להחליט על פי רצונו החופשי.

החברים מצאו בי דעה אחרונה זו היא הנכונה. אחרי כן הסכימו החברים לעבור לסדר היום.

דובר על כך שיש לאסוף אי-אלה נתונים סטטיסטיים על חיי היהודים בלונדון כדי שישמשו כחומר באסיפה הפומבית. האזרח בוקמאן הביא ידיעות מעניינות על הסידורים בבתי הכנסת המקומיים. האזרח סאפר העיר, כי קשה יהיה לחברים, ואולי אף כמעט מן הנמנע, להשיג נתונים סטטיסטיים כלשהם בזמן קצר. דבר זה אפשר להשיג בדרך טובה הרבה יותר בפרסומים רישמיים שהופיעו בדפוס.

אחרי כן הציע היושב ראש גולדנברג לאסיפה להצביע על צורת העלוץ שיש בדעתנו להדפיס. היו למעשה שלוש הצעות:

- (1) של רוזנטאל: להדפיס כרטיס-הזמנה פשוט בלא שום הסברים.
- (2) של האזרח סטאון: כרוז יחד עם הזמנה.
- (3) של ויינר: תחילה כרוז ואחרי כן כרטיס הזמנה.

האזרח רוזנטאל והאזרח סטאון קראו לפני ההצבעה את אשר הכינו בכתב בעניין זה. שני הנסחים נמצאו טובים, אולם האזרח גולדשטיין העיר כי מה שהכין האזרח רוזנטאל בכתב יש בו גם משום כרוז, והאזרח ויינר אמר כי הואיל והאזרח רוזנטאל ויחר למעשה על הצעתו על ידי הכתב שהכין, אין צורך להצביע על הצעה זו.

האזרח ליברמן אמר כי אם האזרח רוזנטאל חוזר בו מהצעתו, הרי הוא מעלה אותה כהצעתו שלו ומבקש להעמיד אותה להצבעה. הואיל ואנו רוצים בעיקר לעורר את סקרנותם של המון הפועלים כדי שיבואו אל האסיפה הכללית, לכך טוב יותר מבחינה מעשית להדפיס כרטיסי-הזמנה פשוטים בתכלית.

האסיפה הצביעה וקיבלה את ההצעה השניה.

ליברמן וגולדנברג נמנעו מהצבעה, משום שעדיין אינם מכירים יפה את טיבם של הפועלים כאן.

המזכיר העלה אחרי כן את השאלה, בשם מי יודפס הקול-הקורא - בשם האגודה שלנו, או שמא רק בחתימה "פועלים יהודים".

האסיפה החליטה פה אחד להדפיס את העלון בשם האגודה, משום שהאיגוד שלנו הוא שהחליט על כך והוא גם האומר להיות המבצע.

לבסוף העלה המזכיר את השאלה: אימתי תתכנס האסיפה הבאה. מוצאי השבת הבאה חלים להיות ב"חשעה באב"; אולי טוב יותר לדחות את האסיפה ליום אחר?

האזרח סאפר השיב כי לנו הסוציאליסטים יום זה אינו נוגע כלל.

אנחנו השתחררנו מן המסורת הישנה ולכך אין אנו צריכים לדחות את אסיפתנו בגלל היום הזה. בשבילנו קיים רק העניין שלנו, שהוא גם עניינה של האנושות כולה, ולא שום דבר אחר.

על כך העיר המזכיר: לפי שעה יש ל"חשעה באב" גם לגבינו
הסוציאליסטים היהודים אותה משמעות שיש לנו לגבי כל בני עמנו. כל
עוד לא נתחוללה המהפכה הסוציאלית, נודעת לחירות המדינית חשיבות
רבה לגבי כל עם ועם. היום הזה ט" באב הוא יום שבו אבדה לנו
עצמאותנו ועמנו מהאבל על כך עד עתה, כבר למעלה מאלף שמונה מאות
שנה. לפיכך הוא צריך להיות חשוב לנו עד כדי כך שנדחה את האסיפה
ליום אחר.

האסיפה הצביעה בעניין זה והחליטה לדחות את הישיבה ליום ראשון
י"א 30/18 יולי בערב.

האורחים מארץ ישראל ראבינוביץ' ושמואל ראבינוביץ' נתקבלו כחברים,
בהמלצת זלמן ג'ייקוב וויינר.

לקופה נכנס סכום של שלושים ושלושה פנס (ספר הקופה עמוד 154
ועמוד 159).

הישיבה ננעלה בשעה 11 1/4.

יושב ראש...

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה האחת עשרה

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימן סטריט וייטשפיל איסט

לונדון י"א אב (30/18)

יולי 76 (תרל"ו)

האסיפה התחילה בשעה 9 וישב בה ראש האזרח אייזיק סטאון.

באסיפה היו שני אורחים, שהובאו על ידי מ. ו.ש. ראבינוביץ, והם שאזל לוי והאריס טויב.

המזכיר קרא את הפרוטוקול, שאושר פה אחד.

האזרח ויינר העלה לפני האסיפה את החשיבות של מפעלנו לארגן אסיפה פומבית, ואמר כי מספר החברים שלנו אינו מספיק לדבר זה ועלינו להשתדל תחילה להשיג מספר מסוים של פועלים שיחמכו ביוזמתנו. כל אחד מן החברים צריך לגייס תחילה 10 אנשים ואחרי כן נוכל לערוך אסיפה פומבית. אולם אם נכנס עתה אסיפה פומבית לפני שיש לנו משהו מסויים לסמוך עליו, יסתיים עניין האסיפה הפומבית בלא כלום ואז לא תהיה עוד אפשרות כלל להקים אגודת-פועלים או שיהיה הכרח לחכות לכך זמן רב.

האזרח רוזנטאל השיב כי האסיפה הפומבית תשמש לנו נסיון כיצד עלינו לפעול ומלבד זה אף ייתכן מאוד כי נזכה בהצלחה. תמך בו האזרח סטאון ואמר כי קשה מאוד יהיה לכל אחד לגייס 10-15 איש, ותהיה דרושה לכך שנה שלמה. - ויינר מסכים אף הוא במידה מסוימת כי הדבר עלול להימשך זמן רב, אולם עריכת נסיונות, סבור הוא, עלולה לעלות לנו ביוקר. ליברמן תמך בדעתו של האזרח רוזנטאל. האזרח ג'ייקוב הביע דעתו שיש לדחות את האסיפה הפומבית עד לאחר החג.

האזרח ויינר העיר כי האגודה הקודמת גורמת נזק רב לענייננו, משום שהאגודה היא (פרוטוקול 6, עמוד 33) התפוררה.

האזרחים ג'ייקוב, גולדשטיין ורוזנטאל הבהירו מדוע התפוררה האגודה הקודמת והראו כי האשמים בכך היו אומנים שחדרו אל האגודה.

האזרח גולדנברג הסביר, כי האסיפה הפומבית חשובה לנו אפילו בכך שיתפרסם בעולם כי נערכה אצלנו אסיפה ידבר זה כשלעצמו כבר שווה בטורח עריכת האסיפה. מלבד זה, אם לא נצליח באסיפה זו נכנס אסיפה

אחרת. הוא הראה דוגמא היאך עקיבות מובילה למטרה. הנה הגישו נשים הצעה בפארלאמנט לתת לנשים זכות בחירה כדי שיוכלו לבחור נציגים למועצת העיריה, בשווה לגברים. בפעם הראשונה הצביעו בעדן רק 4, בשנה השניה - 12, אחרי כן 25, וייתכן כי במשך זמן קצר מאוד ישיגו בפארלאמנט מספר קולות מספיק, שההצעה להעניק לנשים זכות בחירה בשווה לגברים אמנם תתקבל בו.

נאמרו עוד כמה דברים על האגודה הקודמת ואז העלה האזרח לוונקינד עוד נימוק אחד, מדוע יש צורך לערוך אסיפה פומבית; הפועלים אינם מכירים את חוקי הארץ ורבים חושבים שהאגודה הסוציאליסטית שלנו אסורה כאן ואנו חייבים להסתתר. לכך אנו צריכים להראות לעולם כי אנו מופיעים בגלוי ואין אנו מפחדים להכריז על הרעיונות שלנו באסיפה פומבית.

האסיפה החליטה פה אחד נגד דעתו של ויינר לארגן את אסיפת-העם במוקדם ככל האפשר.

האזרח סאפר הודיע לאסיפה, כי האיגוד הסוציאליסטי הביין-לאומי בעיר שלח לאגודה שלנו במתנה כמה ספרים. האגודה החליטה להביע את תודתה לאיגוד הגרמני.

דובר על מועד עריכת האסיפה הפומבית, אולם לא נתקבלה החלטה בעניין זה.

האזרח גולדשטיין הציע לא לתת לאומנים להופיע באסיפה הפומבית, משום שהם יפריעו את כל העניין. נצטרפו לדעתו גולדנברג, ראבינוביץ וויינר.

האזרחים רוזנטאל, ליברמן וסאפר הביעו התנגדותם. הדיונים בעניין זה נמשכו הרבה אולם עדיין לא הגיעו לכלל הכרעה, אף על פי שהרוב באסיפה נטה לדעה שיש להרחיק את האומנים.

אחרי כן עברה האגודה לדון בקביעת האנשים שינאמו באסיפה והמזכיר הציע לבחור בנשיא האסיפה ובמזכיר.

כנואמים הציעו עצמם: גולדשטיין, ויינר, רוזנטאל, סטאון, ליברמן גולדנברג וסאפר.

לאחר הצבעה חשאת בחר האיגוד באזרח גולדנברג כנשיא האסיפה הפומבית ובאזרח סאפר כמזכירה.

האזרח גולדנברג והאזרח סאפר הוצאו איפוא מרשימת הנואמים, משום שתפקידם לא יאפשר להם ליטול חלק בנאומים.

אל הנואמים הצטרף האזרח ראבינוביץ. האיגוד אישר את (רשימת) הנואמים.

הא' סאפר הציע לבחור בספרן ולמסור את הספרים שנהקבלו במתנה לסיפריה, אולם לא היה פנאי לכך.

שני האורחים: שאול לוי שהומלץ על ידי מארקוס ראבינוביץ והאריס טובי שהומלץ על ידי שמואל ראבינוביץ וליברמן - הצטרפו כחברים-אזרחים.

לקופה נכנס סכום של שלושה שילינג (ספר הקופה עמוד 154 ו-159, 161).

האסיפה ננעלה בשעה $11\frac{1}{2}$.

יושב ראש יצחק שטיין
מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה השתים עשרה

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון ט"ז מנ"א תרל"ו

(5 אוגוסט 1876)

האסיפה נפתחה ב- 8 $\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח ג'ייקוב.

המזכיר קרא את הפרוטוקול של האסיפה הקודמת. האזרחים סאפר, ויינר וגולדשטיין השמיעו עליו השגותיהם.

האזרח סאפר אמר, כי הפיסקה שבה נאמר שהמזכיר והנשיא הוצאו מרשימת הנואמים (פרוטוקול 11, עמוד 55, שורה 6) לא נוסחה כראוי. המזכיר הגן על הפרוטוקול. אבל מאחר שהאזרח סאפר עמד בתוקף על דעתו, הוצע כי האסיפה תצביע בשאלה. האסיפה החליטה לקבל את הפיסקה כלשון כתיבתה בפרוטוקול.

האזרח ויינר העיר, כי מתוך דבריו שהובאו בפרוטוקול הקודם (פרוט. 11, עמוד 51) יש למחוק את המשפט הבא: "מספר החברים שלנו אינו מספיק לדבר זה". המזכיר לא התנגד ולכן נמחק משפט זה מן הפרוטוקול.

האזרח גולדשטיין חזר בו מהשגתו על המשפט שבו נאמר, כי עדיין לא הוחלט טופית, אם לתת לאומנים להשתתף באסיפה הפומבית.

אחרי כן אושר הפרוטוקול עם החיקון של האזרח ויינר.

האזרח גולדשטיין נטל את רשות הדיבור ואמר: הוא רואה את עצמו אנוס להימנע מלהופיע כנואם באסיפה. הוא יודע כי הוא אישית אין לו השפעה על הפועלים המקומיים ולכן הוא חושש שהופעתו עלולה להביא נזק לעניין הכללי. אף על פי שהיה רוצה מאוד ליטול חלק בפעולתנו, הרי

הוא רואה בכל זאת כי במקרה זה הוא יכול להביא יותר תועלת על ידי הימנעות. מלבד זה אין העניין עומד על אדם זה או אחר. מה שחשוב לנו בעיקר הוא שאסיפתנו תוכתר בהצלחה, ואין כל הבדל על ידי מי. אגב כך הודיע, כי ייתכן שמחמת סיבות משפחתיות יימנע ממנו להיות נוכח באסיפה.

האסיפה קיבלה לתשומת ליבה את נימוקיו של האזרח גולדשטיין. -

הוחלפו קצת דברים על הנאומים שיינשאי באסיפה ואז הציע האזרח ליברמן לשקול ולקבוע את היום שבו תיערך האסיפה ואת מקומה. - הוחלט כי אסיפת-העם תכונס במוצאי שבת, ז' באלול, ה-26 בחודש זה.

האזרח סאפר הציע להזמין לאסיפת-העם את האיגודים הסוציאליסטיים בלונדון.

האזרח ליברמן התנגד לכך, משום שלאסיפה פומבית, שיש לכל אדם הזכות לבוא אליה, אין צורך להזמין איש באורח רשמי. - הסכים עמו האזרח גולדנברג, כי האיגוד אינו יכול להזמין, אבל כל חבר יכול להזמין באורח פרטי את מכריו וידידיו.

באסיפה היו שלושה אורחים. אחד מהם, האזרח נתן ברלין, חופר מעילי-גשם, נרשם כחבר בהמלצתם של ליברמן וגולדנברג.

האזרח בוכמאן העלה את ההצעה, שבאסיפה לא תורשה כניסה לאומנים. על כך השיב המזכיר, כי דבר זה אינו בר ביצוע. על פי חוקי אנגליה יש לכל אדם הזכות לבוא לכל אסיפה פומבית, אפילו אם היא בעלת אופי מיוחד. לכן מוטב שלא נקבל על עצמנו חנאי שאי אפשר לקיימו.

האסיפה הסכימה לדעה זו.

האזרח גולדנברג סיפר לאסיפה, כי פועלי צרפת שיגרו משולחים (נציגים) לתערוכה בפילדלפיה כדי לבוא שם בדברים עם הפועלים

האמריקאנים ועם אחרים על העניין הכללי של המפלגה הרוציאליסטית בעולם כולו. התוצאות יפורסמו בדפוס ויופצו בקרב הפועלים. לכן הם מבקשים כי כל אגודות הפועלים יסייעו בידם לגבי הוצאות ההדפסה. לכן הציע האזרח גולדנברג כי האגודה שלנו תתן לשם זה 5 שילינג מקופתה.

ההצעה נתקבלה פה אחד ומלבד זה הוסיפו החברים עוד 7 שילינג ומסרו לידי האזרח גולדנברג בסך הכול שנים-עשר שילינג.

האזרח סאפר הציע לגבות באסיפה מכל אורח סכום קטן כדמי-כניסה. האזרח מארקוס ראבינוביץ הציע להעמיד קערה ולהניח לכל אחד שיתרום כחפצו.

האזרח ליברמן השיב על כך כי לא כדאי לקבל מאת האורחים דמי כניסה או תרומות חופשיות, שכן אויבינו יאשימו אותנו כי אנו עורכים את האסיפה לעשיית עסקים. אנו חייבים להראות לעולם כי אנו עובדים רק למען הרעיון שלנו ונושאים אפילו בעצמנו בעול ההוצאות. אולי כעבור זמן, לאחר שיכירו בנו, נוכל לגבות דמי כניסה מסויימים באסיפה. היו חילופי דברים בעניין זה והאסיפה החליטה לא לגבות שום דמי-כניסה.

האזרח ליברמן הציע לבחור בספרן. הוצעו האזרח סטאון והאזרח בוכמן. האזרח סטאון נבחר כספרן.

דובר הרבה מאוד על מקומה של הסיפריה. האזרח סאפר תבע כי הסיפריה תהיה באולם האסיפות. במיוחד השתתף בדיון בצורה ערה מארקוס ראבינוביץ ותמך בו האזרח שמואל ראבינוביץ. מצד אחד דרשו כי המזכיר יטול את הסיפריה בתחום אחריותו ולא להעסיק ספרן מיוחד בכלל, ומלבד זאת רצו כי הספרים ימצאו באולם הישיבות.

העניין לא הובא לכלל הכרעה.

לאחר דיון-מה הטילה האסיפה על האזרח ליברמן להעלות על הכתב את

נוסח קול=הקורא אל הפועלים וההזמנה אל האסיפה, ואת הנוסח הזה יציע הא' ליברמן לאסיפה בישיבה הבאה.

האסיפה החליטה להדפיס 2000 עותקים של קול=הקורא וכרטיס ההזמנה.

האזרח סאפר העיר, כי באסיפה יש לדבר גם על חפקידן של המכונות ביחס אל הפועלים, כדי שהפועלים יראו כי מצבם בהכרח יורע וילך אם הדברים יתנהלו בדרך שהם מתנהלים היום.

אחרי כן הציע האזרח ליברמן לאיגוד כי תינתן לו הרשות לפתוח בהרצאתו על התפתחותו של מין האדם (פרוס. 6 עמוד 33), ורשות זו ניתנה לו. הוא הסביר, כי צד נוצרו גרמי השמים, מאין באו היצורים החיים הראשונים וראשוני הצמחים. הוא הסביר את חוקי "מלחמת הקיום" המביאים להשבחת כל בעלי החיים והצמחים. הוא עבר אל מין הקופים ואל הקופים דמויי-האדם וכאן התעכב והסביר היאך התפתח הקוף דמוי-האדם ליצור אנוש.

המשך נקבע לאסיפה הבאה.

לקופה נכנס סכום של חמישה שילינג ושלושה פנס, הוצאו חמישה שילינג, נותרו איפוא 3 פנס.

האספה ננעלה בשעה 12.

יושב ראש (ג'ייקוב)
מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה השלוש-עשרה

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימץ סטריט וייטשפיל איסט

לונדון כ"ב מנ"א תרל"ו

(12 אוגוסט 1876)

הישיבה נפתחה בשעה 8 וישב בה ראש האזרח ברלין.

באסיפה היו שני אורחים: יוסף שמואל שהובא על ידי סטאון וניימן גארפונקל שהובא על ידי ג'ייקוב.

הדיון נסב על הנוסח שיש לבחור בו לכרוז שיודפס. - לאחר כמה חילופי דברים הוחלט לקבל את הנוסח שהגיש האזרח רוזנטאל אגב תיקונים אחדים.

בעניין הסיפריה נקבע כי היא תהיה באולם הישיבות.

בשאלה, האם לדבר באסיפת העם בשפות שונות החליטה האסיפה להשאיר את העניין שיוכרע על פי הנסיבות באסיפה עצמה.

האזרח ברלין שאל, האם חבר הנעשה אומן יכול להישאר באיגוד?

ש. ראבינוביץ חיווה את דעתו כי אומן יכול להישאר.

האזרח רוזנטאל אמר כי בשאלה זו כבר היתה הצבעה (פרוטוקול 6 עמוד 32).

הוחלט כי באופן עקרוני אין מקום לאומנים באיגודנו, אף על פי כן יכולה האגודה להוציא מן הכלל אותם האנשים הידועים לה כתומכים מרצונם בסוציאליזם.

האזרח ויינר הציע לתקן את סעיף 3 של התקנון. האזרח ליברמן העיר כי מוטב לדחות את בדיקת התקנון עד לאחר האסיפה. הצעה זו אכן נחקבלה.

האזרחים סמואל וגארפונקל נחקבלו כחברים.

לקופה נכנס סכום של 3 שילינג (ספר הקופה 155, 159-160).

בזאת ננעלה הישיבה.

יושב ראש. ..

מזכיר א. ליברמן

תיקון: גולדנברג מביע את המשאלה, כי אשר לאומנים שישארו באגודה רצוי כי יעדיפו את חבריהם מן האגודה על כל הפועלים האחרים. החברים הסכימו עמו בעניין זה.

ה ע ר ו ת :

ביום שני התקיימה אסיפה-שלא-מן-המניין שבה ישב ראש האזרח סאפר והמזכיר היה בה האזרח סטאון (ביום ה-14 באוגוסט כ"ד אלול). באסיפה חזרו וקראו ובדקו את נוסח העלון* שהוחלט על הדפסתו. אחרי כן הוטל על האזרח סאפר ועל שני הראבינוביצ'ים לשכור את אולם זסלאנד לאסיפת העם במחיר 15 שילינג, בהתאם למה שנדרש. הגזבר מסר מכספי הקופה 15 שילינג להשלום דמי השכירות. בזאת ננעלה האסיפה.

המזכיר קיבל לידיו את עריכת העלונים והדפסתם. הם יחולקו בשבת הבאה, 19 באוגוסט.

העלונים נדפסו ב-18 באוגוסט (יום שישי) ועל פי ההחלטה חולקו ברחובות בידי חברים רבים בכל יום השבת (19 באוגוסט).

להלן נוסח העלון:

* במקור האנד - ביללס

אסיפה פומבית

ל פ ו ע ל י ם י ה ו ד י ם

ידוע כי הפועלים נמצאים בכל מקום במצב עגום ובקשיים מרובים הם משתכרים את פת-לחמם. אבל ככל שקשים חיהם של כל הפועלים, מתענים הפועלים היהודים יותר מכל האחרים, ועוד ביתר ייחוד כאן בלונדון. היהודי חייב לעבוד מספר שעות רב יותר והוא מקבל שכר פחות מן הנוצרי.

ומדוע כך הם הדברים? משום שהפועלים היהודים אינם מאוחדים ביניהם כפי שמאוחדים כל האחרים. הפועלים הנוצרים מאוחדים באגודות. כאן באנגליה קיימים ה"ט ר י ד י ו נ י ו נ י ם", התאגדות של אלפי אגודות פועלים במקצועות שונים העומדים כולם מלוכדים חד ואינם נותנים לחרשתנים ולאומנים שלהם - לנגוש אותם; אבל בקרב הפועלים היהודים שלנו אין אחדות, ולכן יכולים האומנים לנגוש אותנו כרצונם. מחוסר האחדות שלנו סובלים רק אנו בעצמנו ואף מושכים עלינו את שנאת הפועלים האנגלים, המאשימים אותנו, שבזה שאנו עובדים שעות רבות יותר בשכר מועט אנו גורמים גם להם נזק.

לפיכך אנו מכנסים אסיפה פומבית ומחבדים להזמין אליה כ ל פ ו ע ל מ ל א כ ה * י ה ו ד י , כדי לסכם עצה יחד כיצד להיטיב את מצבם של הפועלים היהודים שלנו וכדי להקים אגודה של בעלי מלאכה שונים. אנו מקווים כי כל פועל הרוצה בטובה עצמו יבוא להשתתף באסיפה. כמה חברים מן האגודה שלנו ישאו נאומים על ענייני הפועלים וכל פועל יוכל להביע באופן חופשי ובגלוי את דעתו באסיפה.

אסיפת העם תחייים אור ליום ז' אלול ה' תרל"ו (26 אוגוסט 1876) מוצאי שבת בשעה שמונה בזטלאנד הול, 51 מאנסל סטריט, גודמאן'ס פילדס איסט (אצל אלי' וילנר).

אגדת הסצ'אליסטים העברים

* במקור : האנדווערקס=געזעלל

A public meeting
of Jewish working men,
will be held at
Zetland Hall 51, Mausell Str. , Goodman's
Fields E. on Saturday August 26, 1876, at 8
o'clock in the Evening

בעת חלוקת העלונים היו בחחילה רבים שסירבו לקבלם, כי חששו
שמה הם באים מן המסיונרים. היה הכרח להסביר לכל אחד במיוחד כי
זה עלון יהודי מאת פועלים יהודים אל חבריהם, כדי לחפש יחד אמצעים
כיצד להיטיב את מצבו של הפועל היהודי הדל. אחרי כן, משחולקו כמה
מאות עלונים, כבר קיבלו אותם הפועלים ברצון, ואף רצו אחרי המחלקים
כדי לקבל מידיהם עלון. פועלים אחדים מביין הקהל קיבלו על עצמם לחלק
בקרב מכריהם. האומנים רגזו מאוד והתנגדו בחריפות להקמת אגודת
פועלים. הניגוד שביין הפועלים לביין האומנים נחבלט מייד. -

פרוטוקול הישיבה הארבע עשרה

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

לימן סטריט ויישטפל איסט

לונדון ל' אב תרל"ו (19 באוגוסט 76)

הישיבה נפתחה בשעה 8 $\frac{1}{2}$, ישב בה ראש האזרח נתן לוונקינד.

האזרח ליברמן סיפר כי אדם מסוים הראוי לאימוץ סיפר לו כי המגיד דיינוב שלח אל האגודה שלנו מרגל; הוא הטיל עליו להצטרף כחבר ולשמוע את כל הדיונים באגודה ואחרי כן למסור לו.

המרגל סיפר עלינו למגיד שקרים רבים מאוד.

האזרח ברלין השיב על זה, כי אכן אמת הדבר, והוא עצמו הנו המרגל שהמגיד הגניב. אולם המגיד טעה בו והוא הצטרף אלינו מתוך הכרה. וכדי שהמגיד לא יטריד אותו בחקירות ודרישות, שיקר לו ואמר בי כל מי שנכנס אלינו חייב להישבע בשבועה חמורה לא לספר לאיש על כל הנעשה באסיפה. הנאספים סמכו ידיהם על התנהגותו של האזרח ברלין.

אחרי כן דנו על כמה פרטים קטנים בעת האסיפה, ביניהם היתה גם השאלה: אם יש למנות את מספר הבאים. האזרח ויינר קיבל על עצמו למנות את האורחים שיבואו לאסיפה.

האזרח סטאון שאל אם נשים יכולות לבוא אל האסיפה. השאלה נפתרה בזה שיכול לבוא כל מי שרוצה בכך.

הגזבר שילם למזכיר 12 שילינג שעלתה הדפסת העלונים ועוד 18 פנס להוצאות קטנות בקשר עם האסיפה (ספר הקופה 155).

הוחלט לחלק בשבת הבאה ה-26 באוגוסט את יתר העלונים ולהתאסף להתייעצות בשעה 4 אחר הצהריים, ואחרי כן ב-7 $\frac{1}{2}$ ללכת משם לזטלאנד הול.

הישיבה ננעלה בשעה 11.

יושב ראש...

מזכיר א. ליטמן

פרוסקול האסיפה הפומבית שנערכה
על ידי האגודה הסוציאליסטית היהודית
זטלאנד הול, 51 מאנזל סטריט גודמאן'ס פילדס איסט

לונדון ז' אלול תרל"ו
(26 אוגוסט 76)

האסיפה נפתחה על ידי יושב הראש גולדנברג בשעה 8 ו-45 דקות

בערב.

באסיפה נכחו מיסטר Charles Goddard נציג ה"טרייד יוניונים",
חבר הוועד של Journeymen Bookbinder Society , וכן P. Lawroff
עורך העיתון הסוציאלי-רבולן ציוני "וופריוד" (Forward)
ועוד כמה מחברי המערכת הנ"ל. נכחו גם חברים אחדים מן האגודה הביין-
לאומית להשכלת פועלים בלונדון.

היושב ראש פתח את האסיפה בהסבירו את מטרתה של האסיפה והבהיר

מי הם הסוציאליסטים שאירגנו את האסיפה. הוא אמר בין השאר:
הסוציאליסטים רוצים בשחרורו של המעמד העובד מחתת שיעבודו של ההון.
האגודה הסוציאליסטית היהודית בלונדון קיבלה את ההחלטה לכנס אסיפה
כדי להביא לידיעתם של הפועלים היהודים מה הם האמצעים העשויים
להוביל להטבת מצבם. אחרי כן מסר את רשות הדיבור לאזרח אייזיק
סטאון.

האזרח סטאון (חייט) תיאר המונה חיה מחייו של הפועל היהודי
בלונדון מתוך השוואה אל חיי הפועל האנגלי. וכך אמר בראשית נאומו:
אל נא תחשבו אחי היקרים שאני בא להטיף לכם מוסר כאיזה מגיד שלא
טעם עדיין טעם עבודה מימיו... לא אטיף לפניכם על חיי התאפקות
ולא אספר לכם על העולם הבא. אילו באתי לייעץ לכם לנהוג בחסכנות,
הייתי אומר שתנהגו כן בכוח העבודה שלכם, הרכוש היחידי שבידיכם...

הנואם המשיך להרצות דעתו: על ידי חלוקת העבודה נהפך הפועל לחלק קטן ולמעשה אף הזול ביותר של המכונה, ולפעמים אין האדם זוכה אפילו לאותה תשומה-לב הניחנת למכונה הפשוטה... הוא סיים באומרו כי הסיסמה "חברים כל ישראל" נהפכה לשקר גם מאז נתגלה הבדל המעמדות גם בקרב היהודים. לדעתו צריכים הפועלים להתאחד ובמקומה של אותה סיסמה יש להעמיד אחרת, היינו: חברים כל בעלי המלאכה*! (תשואות!)

הא' משה רוזנטאל (חייט) גולל את חולדות התפתחותה של החייטות, חיאר את מלאכת החייטות ברוסיה ובלונדון, הראה היאך מסיג ההון צעד אחד צעד לאחור את הפועל המאומן ומעמיד במקומו את המכונה, הסביר את התפתחות החייטות בלונדון, הוכיח כי רק האיחוד הוא הדרך היחידה בה אפשר להתגונן נגד לחצו של ההון, נגע קצת ברעיון הסוציאליזם וסיים בכמה משפטים נלהבים (תשואות הידר).

הא' לואיס ויינר (נגר) הסביר את מוצאם של הַץ חיים והגילדות בימי הביניים, מאבקן נגד האצולה והמכונות, סיפר על המהפך הכלכלי שבא בעקבות המהפכה הצרפתית ב-1789, 1793, שבה הגיע ההון לשלטון בלעדי. אז התפתחו אגודות הפועלים לניהול מאבק נגד ההון, במיוחד באנגליה. הנואם שירטט את קווי ההתפתחות של הסרייד יוניונים משנת 1851 ועד היום.

הא' הירש סאפר (עושה תיבות) נחן בגרמנית סקירה היסטורית על המאבק על יום עבודה נורמלי. הוא ביטא דעתו כי בימי הביניים נחשב יום עבודה בן 12 שעות לעונש. ב-1802 אישר הפארלאמנט בלונדון 5 חוקים, שלפיהם נקבע זמן העבודה ל-16 שעות. ב-1833 ל-15 שעות). ב-1838 תעמולה בקרב הפועלים. ב-1848 נקבע יום עבודה בן 10 שעות. הנואם אמר עוד משהו על אירופה במסגרת הנושא שלו ופנה אל הפועלים בקריאה להקים אגודה ובין השאר להנהיג יום עבודה של עשר שעות (Very well).

* עברית במקור

האזרח א. ליברמן חיאר את מצבו של העם היהודי בקרב כל שאר העמים, קבע כי האריסטוקרטיה-של-הממון היהודית היא הסיבה העיקרית לרדיפות שלהן נתונים היהודים עוד כיום, בעיקר במזרח אירופה (ברוסיה: גולוס, גראז'דאנין; סרביה, רומניה, שוודיה), והוכיח כי כל עוד יהא קיים המשטר הנוכחי יהיו היהודים תמיד איזו קבוצה יוצאת דופן וכי קשרי אחווה מלאים בין כל בני האדם יוכלו להתקיים רק תחת דגלו של הסוציאליזם... אחרי כן עבר לסדרי ההנהגה של הקהילה המקומית ויצא נגד התערבותם של אנשי הדת בחיי האזרחים והביא לדוגמא את התשלום של שלושה פונט ו-10 שילינג שחייבים לשלם (אפילו) בני זוג עניים ביותר לבית הכנסת בעד חופה וקידושין*. הוא עשה הקבלה בין המדינה ובין הקהילה היהודית ואמר כי בידי הפועלים מסור הדבר לקיים שלטון עצמי דימוקראטי וליצור ריפובליקה פועלית לטיפול בכל ענייניהם הפנימיים ולא לחת לשום "אוטוריטה" שתשלוט בהם.

בורגני אחד יצא כנגד הנואם, משום שלדעתו תקף את אישיותו של הרב הראשי ד"ר אדלר ופגע בו שלא בצדק. הוא דורש את רשות הדיבור. הקהל אינו רוצה להרשות לו לדבר (רעש ממושך).

מיסטר גודארד (כורך-ספרים, באנגלית) מספר על פעולתו כאן בהקמת האגודה שאליה הוא משתייך כיום, עומד על מצבם של הפועלים היהודים המקומיים ואומר כי טובתם היא רק באיחוד, וכי הסרייד יוניונים יתמכו בהם ככל האפשר אם יתאחדו. (hear! hear!).

הבורגנות מבין הנוכחים נדחקה אל הנשיאות ודרשה את רשות הדיבור. נוצרו קבוצות שונות. באולם היו אז כמה מאות איש. מהומה. היושב ראש חובע סדר. תנועה ערה בקהל. הבורגנות סוענת כי הסוציאליסטים הם מיסיונרים. הפועלים משיגים על כך. לאט לאט חוזר ומשחרר שקט.

הא' אברהם) יצחק גולדשטיין (חניך של חייט) קופץ ועולה על השולחן ובקול נרגש פונה בקריאה אל הפועלים שיתאחדו. הוא מספר כמה

* במקור: פיר פערלאבונג

עובדות על ניצול פועלים בידי נותני העבודה (שקט מוחלט).

מיסטר סאון מן הקהל (רוכל, חייט לשעבר) מבקש את רשות הדיבור ומקבלה. הוא מספר כי מחמת השיגרון שלקה ברגליו אנוס היה להפסיק את עבודתו וללכת לחזר על הבתים. הוא אומר כי האומן שעבד אצלו כך התבטא בקשר למחלה שתקפה אותו: כאשר נופל סוס, לוקחים אחר, וכך נוהגים גם עם פועל. הוא דיבר על לב השומעים לבל יחמיצו את ההזדמנות להתאחד ולבל יאמינו כי הסוציאליסטים הם מיסיונרים. הוא מכיר את האגודה, אם כי לא יכול היה להתקבל אליה משום שהוא רוכל (תשואות ממושכות).

הנשיא מבקש מאת הקהל להירשם. היו כ-80 נרשמים.

הנשיא מציע לכנס אסיפה שנייה בחול המועד. הקהל דורש (לכנסה) במוצאי השבת הבאה. הקהל מחבקש לבוא במוצאי השבת הבאה למקום ההתכנסות של האגודה, לימך סטריט 8.

הקהל: הידד! הלאה האומנים!

האסיפה ננעלה בשעה 11.

הערה. האזרח קויפמאן לא בא אל אסיפת-העם.

היושב ראש

מזכיר האסיפה

מזכיר האגודה א. ליטרמן

פרוטוקול האסיפה הסגורה של
האגודה הסוציאליסטית היהודית
8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון י"ד אלול תרל"ו
(3 ספטמבר 76)

האסיפה נפתחה בשעה $8\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח גולדנברג.

באסיפה נוכחו פועלים רבים העומדים להירשם באגודה המקצועית
העתידה לקום. יחד עם החברים היו כ-100 איש.

רק בעמל רב אפשר היה למנוע בעד האומנים ובעד הבורגנות בכלל
להיכנס פנימה. הכרח היה להפקיד פועלים על הדלת של אולם האסיפות
ובכל זאת חדרו הבורגנים אל המדרגות והגיעו אפילו עד הבית ממש
וניסו בכל מחיר להפריע את הישיבה.

סוף סוף נפתחה הישיבה על ידי היושב ראש והשתרר שקט.

היושב ראש אמר משפטים אחדים על מטרתה של האסיפה הזאת. הוא
ציין מה הם הדברים שהפועלים צריכים לשאוף אליהם, היינו לקיצור יום
העבודה, לעזרה הדדית, להקמת לשכת עבודה. הוא אמר כי בעצם לא היה
צורך שאחרים יעמידו אותם על מצבם, אילו היו עצמם נותנים דעתם
עליו...

אחרי כן מסר את רשות הדיבור לא ליברמן.

הנואם נאם ארוכות בעיקר על ההאשמה המוטחת על ידי הבורגנות:
כי הסוציאליסטית היהודים אינם אלא מיסיונרים. הוא תיאר את התנהגותה
של הבורגנות לעומת האגודה הסוציאליסטית מאז ייסודה, הסביר מה הן
שאיפותיהם של הסוציאליסטים, צייר תמונה חריפה של המיסיונרים ושל
הצבועים מתוך השוואה לדמותו של סוציאליסט. הוא תיאר את מצב

היהודים באנגליה ובעיקר בלונדון, והדגיש את בורותם ואח שיעבודם...
דברי הנואם הופסקו פעמים אחדות במחאות כפיים. אולם משהגיע אל
תיאור מוסדות הצדקה היהודיים המקומיים הופיע שמש בשם גריין (Green),
סען כי נשלח לכאן ע"י ד"ר אדלר ועמו פרצו פנימה כמה מן הבורגנים -
התרגשות בקרב הפועלים. כפי הנראה, אחדים מהם שוחדו על ידי הבורגנים.
הללו פרצו אל היושב ראש. גריין הגיע אל שולחנו של היושב ראש בעזרת
אנשים אחדים והתחיל לדבר. נאומו של ליברמן הופסק. מהומה גדולה.
האסיפה פוצצה... נרשמו 17 איש.

בפעם הזאת השיגה הבורגנות את מטרחה. הפועלים הלכו להם.
רבים מהם ביקשו מאת האגודה לא לתת לעניין ליפול. הוחלט להתאסף
שוב במוצאי השבת הבאה. הסיום בשעה 10 $\frac{1}{2}$.

הנשיא

מזכיר האסיפה

מזכיר האגודה א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה החמש עשרה (17)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימן סטריט וייטשפיל איסט

לונדון כ"א אלול תרל"ו

(9 ספטמבר 1906)

האסיפה התחילה בשעה 6 וישב בה ראש האזרח ברלין.

האזרח סאפר הציע לפנות אל ד"ר אדלר בשאלה בכתב, אם הוא השיל
על השמש גריין להפריע באסיפה. האסיפה הביעה דעתה נגד, שכן אם מביאים
בחשבון את הלך המחשבה של הבורגנות הרי אין כל ספק כי היא רוצה

להפריע לנו, דבר היוצא בבירור מכלי מבטאה, ה- Jewish Chronicle, בגליונו האחרון (מאחמול).

הוחלט לקנות פעמון ששולם בעדו סכום של 13 פנס.

האזרח ליברמן נבחר לשמש נשיא באסיפה העומדת להיערך.

לקופה נכנס סכום של 5 שילינג ו-3 פנס (ספת הקנפה) 155)

יושב ראש

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול של אסיפת-הפועלים

הסגורה ה ש נ י ה

8 לימן סטריט וייטשפיל איסט

לונדון כ"א אלול

תרל"ו, 16 ספט.

האסיפה התחילה בשעה 8½ ונפתחה על ידי היושב ראש ליברמן.

האזרח ברלין צורף כסגן הנשיא והאזרח מארקוס ראבינוביץ נקבע

לשמש מזכיר האסיפה.

היושב ראש קובע את סדר האסיפה ומסביר את מטרתה של אגודת

הפועלים שעומדים להקים, [וכן] כי הפועלים הנוצרים נכונים להושיט

עזרה לפועלים היהודים שלנו כפי שהכריז באסיפת העם הפומבית נציג

הסרייד יוניונים.

מיסטר יצחק כהן מבקש את רשות הדיבור. הוא אומר כי זה נשמע

מוזר שפועלים נוצרים רוצים לעזור ליהודים והוא אינו יכול להאמין,

משום שאינו מביין את חכלית הדבר.

היושב ראש מסביר כי כשם שאצל בעלי בתי החרושת והאומנים אין הבדל בין פועל יהודי לבין פועל נוצרי, כשם שכל הולכי-הבטל מבקשים רק את זיעתו של הפועל לקנותו ולנצלו, כשם שאינם מביטים כלל בן איזה עם הוא הפועל, ובלבד שיפיקו ממנו תועלת - כך אף הפועלים אינם נותנים דעתם של [צד] הלאום משום שהאינטרסים שלהם שווים בכל מקום ואם במקום אחד משתפר מצב הפועלים או מתערער - הרי זה משפיע על הפועלים בכל המקומות האחרים. משום כך תומכים הפועלים זה בזה. מה שהוא עושה למען האחרים, הריהו עושה גם למען עצמו.

מיסטר כהן העלה השגותיו עוד הפעם. השיבו לו מַיְסְטֵר גולדשטיין, ויינר, ברלין ברוח הדברים הקודמים.

הנשיא הציע לבחור בוועד שיעבד תקנון. בינתיים יירשמו כל אלה המבקשים להצטרף אל האגודה. הוא אמר כי הוא כבר עיבד הצעה לאגודה, ואף האזרח סאפר הגיש הצעה מצומצמת, אבל הוועד כבר ישקול ויראה מה אפשר להוציא מכל זה.

האסיפה הביעה דעתה לקרוא לפנייה אחת ההצעות כדי לקבוע אח אופיה.

הנשיא קרא מחצית מתוכניתו. אחרי כן אמר: מזה אתם כבר יכולים להסיק על השאר, שהרי יהא זה יותר מדי לקרוא אתה את הכול. מלבד זה סבור הוא כי הוועד עצמו כבר יעבד את התקנון. אף לא יהיה לו נעים הדבר שתתקבל הצעתו בלא שינויים. הפועלים צריכים להסדיר את ענייניהם בעצמם.

האסיפה הסכימה לדבריו.

נרשמו 44 חברים. לוועד נבחרו 15 איש: (1 אייזיק אברהמ'ס.

(2 אייזיק סטאון. (3 גולדנברג. (4 סאפר. (5 ליברמן. (6 ראבינוביץ

מארקוס. 7) בוכמן. 8) אייזיק כהן. 9) בנימין טישלר. 10) ג'ייקוב מאקס. 11) יוסף מאקס. 12) בצלאל באקס. 13) מארקוס סמואל. 14) מוריץ רוזנטאל. 15) סמואל באנט.

מיסטר אייזיק כהן נבחר באוחר זמני לגזבר. הוחלט כי הוועד יכין את התקנון לחוה"מס [לחול המועד טובות] - כל נרשם נתן שני פנס על חשבון דמי ההרשמה. בסך הכל נתקבל סכום של 7 שילינג 8 פנס.

הנשיא הציע לחברים לקרוא לאגודה בשם "כל בעלי המלאכה חברים", וההצעה נתקבלה פה אחד.

בקול נרגש מאוד העיר הנשיא לחברים, כי הערב הזה עוד יירשם בהיסטוריה היהודית, כי תהיה לו השפעה גדולה על כל האומה היהודית, כי פועלי לונדון היהודים ישמשו דוגמה לכל שאר הפועלים היהודים... אחרי כן עורר את חברי האגודה שנוסדה זה עתה לגייס חברים חדשים בקרב הפועלים.

לקול מחיאות כפיים סיים הנשיא את נאומו ונעל את הישיבה (בשעה 11½).

נשיא א. ליברמן

סגן נשיא

מזכיר

הערה: הוועד החליט להתכנס להתייעצות בשבת הבאה בשעה 6. כל הרוצה להירשם צריך לעשות זאת אצל הוועד.

פרוטוקול הישיבה השש-עשרה (19)
של האגודה הסוציאליסטית היהודית בלונדון

8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון כ"ח אלול תרל"ו

האסיפה נפתחה בשעה $9\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח מ. ראבינוביץ.

הדיון נסב על מטרתה של האגודה הסוציאליסטית.

(לפני הישיבה נתקיימה אסיפת הוועד שבה החברים מביין הפועלים פרשו מן האגודה וכמה חברים רוחם נפלה עליהם).

הוחלט כי חברי האגודה ישקדו בעצמם על השכלתם ויוסיפו לפעול על פי הפרוגרמה שלנו כדי להפיץ את רעיונות הסוציאליזם] וכדי לתמוך באופן הדדי בסוציאליסטים שלנו במקומות אחרים, לא רק תמיכה חומרית אלא גם תמיכה מוסרית.

סיפרו כי בקרב הפועלים הופצה השמועה כי ליברמן הוא האשם במאסרים בוויילנה וכי גם כאן עלולה לבוא הרעה במצב היהודים על ידי מעשי נכלים של הסוציאליסטים והתערבותם בפוליטיקה ומתוך כך גבר מאוד רוגזם של הפועלים על לימן, וגם על גולדנברג.

בסוף דובר על כך שיש לקבל אישור על הסכום של 12 שילינג שנשלח בשביל הפועלים הצרפתים] גולדנברג השיב כי עדיין לא שלח. הוא ישלח יחד עם סכומי כסף אחרים.

האסיפה ננעלה בשעה 11.

נשיא

מזכיר א. לימן

פרוטוקול הישיבה השבע - עשרה (20)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

8 לימן סטריט וייטשפל איסט

לונדון ו' תשרי תרל"ז

(23 ספטמבר 1876)

האסיפה התחילה בשעה $8\frac{1}{2}$ וישב בה ראש האזרח ויינר ואחרי כן

האריס סויב.

באסיפה היה אורח בשם ליפשיץ שהובא על ידי ויינר, וסמואל כהן -

על ידי לוי.

הדיון נסב על היחסים כלפי אוהה אגודת חייטים והוחלט לנקוט

עמדה נויטראלית. לא נמצא לנחוץ לכנס אסיפה, ראשית כדי להמתיך

קצת וכן כדי לצבור יותר כוחות. הוחלט לעסוק בהשכלה עצמית ולחזק

את ההתאגדות יותר ויותר.

האורח ליפשיץ סיפר היאך למד לקרוא בגרמניה.

שני האורחים ליפשיץ וכהן נרשמו כחברים.

ליופה נכנס סכום של 2 שילינג ו- 3 פנס. הישיבה ננעלה

בשעה 11.

יושב ראש

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה השמונה-עשרה (21)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

2 פסקן סטריט ברוק לייזן איסט

לונדון י"ג חשרי הרל"ז

(30 ספטמבר 76)

האסיפה נפתחה בשעה 8 3/4 וישב בה ראש האזרח גולדנברג.

נכחו 2 אורחים שהובאו על ידי גולדשטיין: (יאורוב) Jacob
Jabrow ו... (השם חסר).

האזרח גולדנברג מסר סקירה מדינית על שווייץ, דנמארק ואמריקה.
וליברמן הוסיף לזה דברים אחדים על גרמניה.

אז דיברו על כך אם יש להוסיף ולנהל חמולה בקרב הפועלים. אולם
לא נתקבלה עדיין שום החלטה. אחרי זה הועלתה השאלה, האם יש להוציא
את החברים שאינם באופן קבוע. הושמעו קולות בעד אולם העניין
לא הגיע לכלל הצבעה. האזרח יאורוב נתקבל כחבר.

לקופה נכנס סכום של 3 שילינג ו-2 פנס, וממנו שולם סכום
של 8 פנס בעד החדר.

הוחלט להתאסף ב-4 לאוקטובר לאסיפה שלא מן המניין.

הישיבה ננעלה בשעה 11.

הוחלט לקנות מדי שבוע אח-ה-S. Reynolds Newspaper

יושב ראש

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה ה-22 עשרה (22)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

2 פסן סטריט ברוק סטר. איסט

לונדון א' דחומ"ס

תרל"ו (4 אוקטובר 1876)

הישיבה נפתחה על ידי היושב ראש סאפר.

דובר הרבה על כיוון דרכה של האגודה. ליברמן הסביר על ידי דוגמאות מן התנועה הרוסית כיצד צריך לפעול בקרב הפועלים והוא הציע את תוכניתו כי כל חבר יקים לו חוג של פועלים מביץ מכריו ואחרי כן אפשר יהיה לאחד את אלה לאגודה. * סאפר הציע לשנות לחלוטין את מצע האגודה ואת שמה ולהפוך אותה לאגודה לשם השכלה.

לא נתקבלה החלטה בעניין זה. סאפר הציע להצטרף בחתימה למען הרשימה בבחירות לרייכסטאג. החתימה נדחתה אולם הוסכם כי יינתן אחרי כן סכום מסויים למטרה זו מתוך הקופה.

ליברמן הציע לחתום על ה"פארווערטס" והצעתו נתקבלה.

סאפר הודיע כי באסיפה הבאה ישא הרצאתו חבר המפלגה פו ס.

הישיבה ננעלה בשעה 11.

יושב ראש

מזכיר א. ליסמן

פרוטוקול הישיבה העשרים (23)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

לונדון מוצ"ש חוהמ"ס
תרל"ז (7 אוקטובר 1916)

הישיבה נפתחה בשעה 9 וישב בה ראש האזרח גולדשטיין.

המזכיר קרא את הפרוטוקול הקודם. האזרח סאפר העיר כי מדבריו הושמט משהו שהוא מציעו לתקנו. לומר: הא' ליברמן הביא את רוסיה לדוגמה היאך לפעול כאן, בלונדון, אולם כאן התנאים שונים הם, ולכן רואה הנואם צורך לשנות את האיגוד ולהפכו לאגודה להשכלה, כי בלא השכלה אי אפשר לנהל פעולת הסברה.

הפרוטוקול הועמד להצבעה ואושר עם התוספת הנ"ל.

האזרח סאפר מודיע כי האז' פוס לא ישא את הרצאתו הערב כי אם בשבת הבאה. הוא הציע להדפיס כרטיסי הזמנה להרצאה.

בהצבעה לא נתקבלה הצעה זו.

הא' גולדנברג העלה את השאלה שעל פיה היום בדבר כיוון דרכה של האגודה ואמר כי ביסודו של דבר שני המתנגדים רוצים אוחו דבר עצמו, אבל נדמה לו כי הם חושבים שאם תעמולה-אין השכלה, ואם השכלה - אין תעמולה. כלל וכלל לא. אולם יש להביא בחשבון כי אצלנו הפעילות הסוציאליסטית היא בעצם המטרה הסופית שלנו, ואילו ההשכלה אינה אלא אמצעי המביא להכרת העקרונות של הסוציאליזם. אנו חייבים בראש ובראשונה להשיג את ההכרה הסוציאליסטית, כדי שכל אחד יוכל לפעול באורח עצמאי ולא שכל האגודה חלך בעקבותיהם של כמה אנשים. אולם בשביל להיות סוציאליסט אמיתי לא דרוש הרבה צריך רק להיות פועל ולנהל תעמולה בקרב הפועלים. הנסיון כבר ילמד הרבה. מלבד זה יש לנו כאן

סקירות מדיניות. אולם לעסוק בהשכלה ממש אין בכוחנו, משום שיש
אצלנו רק חברים מעטים המסוגלים ליטול על עצמם משימה כזאת, ולהם
קשה יהיה לעשות זאת, אם לא בלתי אפשרי לגמרי (קריאות הסכמה!)
סאפר אומר כי הוא כבר ידאג לכך שלא יחסרו כוחות.

הא' ויינר שואל: למה בעצם מהכוון הא' סאפר בעניין האגודה
להשכלה? האם אנו החברים נעסוק איש איש בהשכלת חברו, או שנעסוק
בהפצת השכלה בקרב הפועלים, מחוץ לאגודה?

הא' סאפר: מחוץ למסגרת האגודה נערוך תמיד הרצאות לפועלים
ונזמין אותם אליהן.

הא' ויינר: זה בלתי אפשרי. ההמון יאמר אז כי אנו מיסיונרים.

הא' גולדנברג עדיין סבור כי מכל מקום אין לשנות את התקנון,
ולא כל שכן את שם האגודה. הכול חלוי באנשים ובדרך ההגשמה. אנשים
טובים הופכים כל תקנון לטוב, ואילו רעים פועלים לרעה גם אם יש
בידיהם התקנון הטוב ביותר.

לאחר ההצבעה הוחלט כי התקנון נשאר בעינו, אלא שמסכימים שיש
לעזור במציאת אפשרויות-השכלה לחברים, באמצעות הרצאות וכל כיוצא
בזה, וכך יירשם הדבר בפרוטוקול.

אחרי כן עוברים לבדיקת התקנות.

הא' גולדנברג פציע (לסע' 7) להוסיף: כל מי שאינו בא לאגודה
6 שבועות בלא להסביר את הסיבה - מוצא ממנה. ההצעה נתקבלה.

על פי הצעתו של הא' ליברמן ניגשים לקריאת כל החברים כדי
להצביע בהצבעה גלויה את מי יש להוציא.

האזרח גולדנברג מעלה את ההצעה להוציא את האזרח מארקוס ראבינוביץ
ומביע את נכונותו, אם ראבינוביץ לא יתנגד, לפרט את האשמותיו. האזרח

ראבינוביץ מעדיף לצאח בעצמו.

אחרי כן הוצאו: שמואל ראבינוביץ, יוסף-שמואל, ניימאן,
גארפינקל, רוזנברג, שימאנסקי, פרימן.

האזרח פולאצ'ק נתקבל כחבר, בהמלצתם של יאוורוב ו (השם חסר).

לקופה נכנס סכום של 2 שילינג ו-3 פנס.

הוחלט להלוות לאחד החברים סכום של 5 S בערבותם של ג'ייקוב
והאריס טויב.

הישיבה ננעלה בשעה 11.

יושב ראש

מזכיר א. ליברמן

הערה: ב-14 באוקטובר הרצה האזרח פוס באגודה על מצב הפועלים
ועל קווי היסוד של הסוציאליזם. נכחו גם כמה אורחים. הנואם זכה
שלוש פעמים לחשואות.

פרוטוקול הישיבה העשרים ות

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

גארריק טאוורן לימאנסטר [יט] וייטשפל איסט

Garrick Tavern Lemanstr. Whitechapel.E

לונדון כ"ז חשרי

תרל"ז (14 אוק. 76)

הישיבה נפתחה אחרי ההרצאה הנ"ל, בשעה 9 $\frac{1}{2}$, על ידי היושב ראש

גולדנברג.

על פי הצעתו של האזרח פולאצ'ק סוכם להביא באחד העתונים

הסוציאליסטיים ידיעה על ההרצאה הנ"ל.

הא' סאפר העלה שוב את הצעתו להפוך את האיגוד לאגודת-השכלה.

כנגד ההצעה דיברו האזרחים גולדנברג, ויינר וליברמן. הם

הבהירו כי בחלקה אין בה כל חועלת ובחלקה אין היא ניתנת לביצוע,

והסתמכו בעיקר על הפרוטוקול הקודם שכבר נתקבלה החלטה בנידון זה. הא'

סאפר טען כי בלא השכלה אי אפשר יהיה להכין חועמלנים יעילים.

לאחר ויכוח נשארה ההחלטה בעינה.

הא' ג'ייקוב נטל את רשות הדיבור וצידד בזכות הקמתה של קופה

לעזרה במקרי מחלה ובמקרי מות. בלא זו לא תיתכן אגודה סוצ[אליסטית]

יהודית. תס' בו הא' פולאצ'ק בהעירו כי הדבר יסייע הרבה ברכישת חברים

חדשים.

הא' ויינר העיר, כי חברים העתידים להצטרף אלינו רק בגלל עניין

העזרה אינם רצויים לנו כלל. אף על פי כן הריהו בעד ההצעה.

ההצעה נתקבלה לאחר הצבעה והפרטים הועמדו לדיון על סדר היום.

לקופה נכנס סכום של 1 שילינג ו-3 פנס.

מילואים: בויכוח על שינוי מטרת האגודה חיווה גם האזרח פוס

דעתו כי הוויכוחים עלולים להביא אך לאי-הבנה, שהרי לאמיתו של דבר

איש אינו מתנגד להשכלה, ולכן אף אינו רואה צורך לשנות את דמות

האגודה. אפשר לקיים בה הרצאות וכיו"ב, כבפעם הזאת. והוא נכון

להרצות על נושא ה ש כ ל ה, אם יתבקש לעשות כן.

הישיבה ננעלה בשעה 10 3/4.

יושב ראש

מזכיר א. ש. ליברמן

פרוטוקול הישיבה העשרים ושתיים (25)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

Little Paternoster Row Union Str. Spitafields

לונדון חשוך תרל"ז

(21 אוקטובר 76)

הישיבה נפתחה בשעה $8\frac{1}{2}$ וישב בה ראש פולאצ'ק.

המזכיר קרא את שני הפרוטוקולים האחרונים. האזרח סאפר מעיר כי בפרוטוקול מיום 7 באוקטובר נרשמו דבריו שלא כראוי והוא מבקש לתקן כי הוא הציע את ההשכלה בתוך האגודה עצמה.

המזכיר מגן על אמיתותו של הפרוטוקול ומסתמך על ויינר. הלה מאשר את דברי המזכיר, אך בכל זאת הוא סבור כי אם לסאפר היתה כוונה אחרת בדבריו יש להתחשב בו. החברים הסכימו עמו כי יש לקבל את הפרוטוקול עם החיקונים שמבקש סאפר. המזכיר עמד על התנגדותו. אחרי כן אושרו שני הפרוטוקולים על החיקון של סאפר.

סאפר קרא מכתב שכתב אליו מנדל, שבו מודיע הלה כי הוא נכון להרצות על פי הצעתו של סאפר ביום ה-4 בנובמבר. דובר על עניין האולם וסוכם עם בעל המסבאה להישאר באותו אולם.

סאפר הציע לקיים את האסיפה בשעה 6. הדעות נחלקו בשאלה זו. גולדנברג אמר כי אי אפשר לו לבוא לפני השעה 8. לבסוף הועמד העניין להצבעה והוחלט להחאסף בשעה 7.

ליברמן הציע לדחות את ההרצאה, כדי שאפשר יהיה להזמין אליה מספר רב יותר של אורחים. אולם עכשיו אנחנו מעטים מדי, גם המרצה הקודם פוסח האונן כי בהרצאתו מעטים היו השומעים אף על פי שהיו גם אורחים מחוץ לאגודה.

יאורוב דיבר בעד ההרצאה ואז נטל סאפר את רשות הדיבור נגד ליברמן הוא אמר כי התנהגות זו אינה אלא הפרעה, כי גם קודם הוא יעץ תמיד לטובה, אבל רק עכשיו רואים היאך שום דבר אינו מצליח משום שליברמן מפריע בדעותיו.

ליברמן מבהיר, כי בעצם סבור היה שהחברים המתגוררים בעיר ינהלו תעמולה בקרב הפועלים וכל אחד יקים מסביבו חוג מלוכד שאפשר יהיה לסמוך עליו, אולם הם לא עשו כן ואפילו נסוגו בפחדנות כאשר כמה מחברי הוועד פרשו מאתנו בעת הדיונים על התקנון של האגודה המקצועית. גם עכשיו מוכרחים לפעול בקרב הפועלים כדי שיהיה מספר מספיק של אנשים.

רוזנטאל אמר כי אנו הסוציאליסטים בעיר שנואים מאוד, ואשמה בכך האסיפה שבה גרם ליברמן נזק רב וקילקל את כל העניין. תמך בו סאפר ואמר כי ליברמן לא עשה שום דבר בשביל האגודה והביא לה רק נזק. את החברים הנמצאים הבאנו רק אנו ולא הוא, ובינתיים מאשים ליברמן את האחרים כי אינם פעילים.

ויינר אומר כי ליברמן וסאפר מביאים שניהם נזק לאגודה בוויכוחיהם וגם פולאצ'ק מסכים עמו כי כל הערב עבר בוויכוחים בין ליברמן לבין סאפר. יאורוב מעיר לעומת זאת כי חובתו של כל אחד היא לתרום חלקו לדיונים.

סטאון אמר: אינני מסכים עם ויינר. אשר לליברמן ולסאפר הרי רואים כי כאשר סאפר מדבר כוונתו חמיד לטובה הכלל, ואילו ליברמן חושב רק על עצמו, להתגאות על האחרים.

הנשיא ולוונקינד תבעו לשלול מן הנואם את רשות הדיבור, משום שהוא פוגע באישים. אולם ליברמן מבקש כי יינתן לנואם להמשיך. דבריו מתייחסים רק אליו והוא מרשה לו לדבר כנגדו.

סטאון ממשיך ואומר: ליברמן הביא לנו רק נזק ולא עשה שום דבר למען האגודה. רק אנחנו עשינו את הכול.

ויינר מדבר אומנם הרבה בזכותו של ליברמן. גם אם לא פעל הרבה למען האגודה, הרי יש להביא בחשבון את העובדה שהוא אינו מתגורר בעיר ומלבד זאת הוא פועל הרבה מאוד למען הסוציאליסטים בכלל, הוא עסוק רק בכך יומם ולילה. אי אפשר איפוא להשוות את פעילותו של ליברמן אל פעילותם של אחרים ואין לדרוש ממנו יותר; אף על פי כן, מעיר ויינר, סבורים כמה מן החברים כי ליברמן צריך לעזוב את האגודה ולבוא רק במקרים של צורך מיוחד. אגב כך הוא שואל: מהי מטרת האגודה?

ליברמן מכריז כי הוא נכון לפרוש. הוא מסתלק מן האגודה כדי שתהיה לאותם החברים ההזדמנות לבחון את דעתם. הוא מבקש לבחור במזכיר אחר לישיבה הבאה. אולם פרישתו אינה אלא פרישה מבחינה זאת שהוא יבוא רק לעתים רחוקות. אבל כל אימת שיהיה לאגודה צורך במשהו יהיה חמיד נכון לעשות הכל. הוא עצמו אינו יכול לבוא בקרב הפועלים ולנהל ביניהם תעמולה משום שהוא מתגורר מחוץ לעיר. הוא יכול לשרת רק כדיבור, בעיצה ובעט.

מה שנוגע למטרת האגודה, הרי דעתו היא שבראש ובראשונה יש לאגודה המטרה לספק את צורכי עצמה, לפעול להשתלמות עצמית הדידית, להפיץ את רעיונות הסוציאליזם, ומלבד זה לונדון או אנגליה היא המקום היחיד שבו אנחנו יכולים להופיע בגלוי. בשביל הסוציאליסטים היהודים במקומות אחרים אבודתנו היא הדגל, עדות כי אנחנו קיימים. לסוציאליסטים אחרים יש עיתונים משלהם, אולם לנו אין, ולפיכך נודעת לאגודה שלנו חשיבות אף אילו זו היתה תכליתו היחידה.

רוזנטאל, ליפשיץ ויאורוב אינם רוצים שליברמן יפרוש. רוזנטאל אומר כי אם ליברמן יפרוש, יפרוש גם הוא. ליפשיץ מלמד זכות על ליברמן ואומר כי מי שטעה פעם יכול לתקן את טעותו. יאורוב הרבה לדע לטובת ליברמן.

סאפר אמר: כפי שכבר אמר ויינר עובר עתה משבר על האגודה. אם ליברמן רוצה עתה לעזוב אותנו, הרי חייב אני לגנות את המעשה! אין לו רשות לעזוב אותנו עתה, אבל אם הוא בכל זאת יעשה כן, נקום א נ ח נ ו ונביא את האגודה לכלל פריחה שעוד ייטב מצבה.

ליברמן עמד על החלטתו. למן השבת הבאה ישתתף לעיתים רחוקות יותר. אבל כל מה שיבקשו ממנו, יעשה למען האגודה.

סוכם לקיים את ההרצאה בארבעה בנובמבר.

סאפר אמר כי הוא שמח שעומדים להצטרף אלינו יסודות חדשים (גרמנים), שיחרמו הרבה למען האגודה.

ס ד ר ה י ו ם : הו א : 1) קבלת החלטות בעניין קופות העזרה.
2) קבלת החלטה בעניין יסוד ההשכלה באגודה, היאך ומה יש לפעול בנידון זה. 3) בעניין חיבת המכתבים של האגודה.

לקופה נכנס סכום של 2 שילינג ו-6 פנס.

הישיבה ננעלה בשעה 11

יושב ראש קאל פולאצ'ק

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה העשרים ושלוש (26)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

Little Paternoster Row Union Str. Spitalfields

לונדון י"א חשוון תרל"ז

(28 אוקטובר 76)

הישיבה נפתחה בשעה 9 וישב בה ראש האזרח גולדנברג.

המזכיר קרא את הפרוטוקול של האסיפה הקודמת. באסיפה היו שני

אורחים.

האזרח רוזנטאל אמר כי בדבריו יש לשים את המלים "הטובים ביותר" במקום השם ליברמן, וכך אף נתקבל, משום שבאמת כך אמר.

סאפר מחה כנגד הוויכוח בפרוטוקול, שבו הוא מופיע כמתקיף, בעוד שבאמת הדבר היה להיפך והוא הוא שנתקף. ויינר השיב כי בהתחלה לא הזכיר ליברמן את שמו של סאפר, הוא דיבר רק באופן כללי...

אחרי זה אושר הפרוטוקול.

ליברמן קרא שני מכתבים אל האיגוד שנחבלו מווינה ומלייפציג ועל פי הצעת היושב ראש הוטל על המזכיר להשיב להם ולהודות על ברכותיהם החמות.

האזרח האוט נשא באגודה נאום נלהב והביע את שמחתו על אשר רעיונות הסוציאליזם מצאו להם מהלכים בקרב הפועלים היהודים. הוא דיבר הרבה על הפעולה הסוציאליסטית ודבריו נתקבלו בחשואות.

האורחים האו ט ו א ו ס נרשמו כחברים.

האזרח פולאצ'ק הודיע לאגודה כי הוא עומד לנסוע והוא אמר דברי-פרידה נאים.

לקופה נכנס סכום של 1 שילינג ו-9 פנס.

הישיבה נסתיימה בשעה 10.

יושב ראש

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה העשרים וארבע (27)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

הכתובת הקודמת

לונדון ח"י חשון

תרל"ז, 4 בנובמבר 76

האסיפה נפתחה בשעה 8 3/4 וישב בה ראש האזרח יאורוב.

האזרח מנדל מן האגודה הגרמנית הרצה על אופן ייצור.

ההרצאה נתקבלה בתשואות. ליברמן, גולדנברג וסאפר העירו כמה

הערות והבהרות. אחריהם גם ואן-הויט.

בכך ננעלה האסיפה.

נשיא

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול האסיפה העשרים וחמש (28)

של האגודה הסוציאליסטית היהודית

Oxford Armes Little Paternoster Row Unionstr. E

לונדון כ"ה חשון

תרל"ז, 11 נובמבר 76

האסיפה נפתחה בשעה 8 1/4 וישב בה ראש האזרח סאפר.

גולדנברג הרצה ליל הקונגרס הביין-לאומי בברן ואגב כך גם ייחד

את הדיבור על חלוקת הסוציאליסטים למפלגות.

ליברמן העלה את השאלה: מה לעשות להגדלת האגודה.

רוזנטאל הציע להדפיס כרטיסים בהם יפורטו עקרונות הסוציאליזם וכל חבר יקח כרטיסים אלה ובשעת הכושר יפיץ אותם בקרב הפועלים. באסיפה היו שני אורחים: בוכבינדר וסאמאל שנמסרה להם רשות הדיבור.

סאמאל ויאורוב הביעו את דעתם בעד הדפסת הכרטיסים, מלבד זאת רצה יאורוב שחיערך אסיפה פומבית.

ויינר אמר כי לדעתו יש לגייס רק חברים אינטלגנטיים, שכן חפרי ההשכלה מתקשים בקליטת הרעיונות. הוא עצמו מקווה כי תהיה בידו האפשרות לפעול לטובת העניין.

יאורוב וליברמן הם בדעה כי גם מחוסרי השכלה מסוגלים לתפוס את רעיונות הסוציאליזם.

(לעניין זה אמר יאורוב כי יש להשתדל להסביר לציבור מה הם לאמיתו של דבר המיסיונרים ומהי הישועיות, כדי שידעו כי מטרותינו מנוגדות בתכלית למטרותיהם.)

הרחיבו את הדיבור על הפעולה המיסיונרית כאן וכי אנשים צעירים מוכשרים נופלים ברשתם).

גם גולדנברג נטה לדעה האומרת כי אלה המתגוררים בעיר צריכים לפעול במיטב יכולתם בקרב הפועלים. אין להאשים את החברים שפרשו משום שממעטים להיפגש ואף זאת רק באורח רישמי, לכן אין החברים יכולים להיזון זה מזה.

יאורוב מביע הסכמתו ואומר כי מן הראוי היה שחברי האגודה יוכלו גם להתבדר בה.

ליברמן מציע - כפי שכבר הוצע - להתכנס בשעה 6 ועד השעה $7\frac{1}{2}$

לנהל שיחות פרטיות ולהתבדר. על ידי כך הגיעו החברים להיכרות קרובה יותר זה עם זה. גולדנברג אומר כי החברים צריכים לבקר זה אצל זה לעתים קרובות גם באמצע השבוע.

סאפר אומר כי הוא שמח שהאגודה הגיעה לידי הכרה כי בלא השכלה אין לעשות דבר. אכן נכון הוא שלא כל חבר יפעל בפני עצמו מחוץ לאגודה, אלא יש להזמין את האנשים שיבואו לאגודה, והאגודה עצמה תנהל את פעולת ההסברה. הוא הבטיח להגיש בעניין זה סעיפי הצעה בכתב.

ליברמן הציע כי כל אחד יספר מה מדברים עלינו בעיר, ואם הדעה עלינו היא שלילית, מדוע נוהרים היהודים במאותיהם לשמוע אל דרשותיהם של המיסיונרים?

רוזנטאל אמר כי הם עושים זאת למען הכסף. המיסיונרים מעניקים מתנות לאלה הבאים לבקר אצלם. הדיון נסב על התפתותם של צעירים יהודים רבים למיסיונרים והוחלט לקיים באסיפה הבאה התייעצות בדבר האמצעים שיש להפעיל נגד זה.

הוחלט לכנס בשבת הבאה אסיפה כללית ולערוך הצבעה על כל השאלות שהועלו.

לקופה נכנס סכום של 3-1 שילינג ושולם לליברמן סכום של 4 שילינג בעד העיתון פארווערטס שהוזמן.

נשיא

מזכיר א. ליבמן

דין וחשבון של המזכיר
על פעולת האגודה הסוציאליסטית היהודית
במשך מחצית השנה

ביום ה- 1/13 במאי 1876 נחאספו עשרה אנשים והקימו איגוד.
בזמנים שונים נתקבלו עוד 20, וביחד היו באגודה 30 איש.

2	מבין אלה נסעו
2	פרשו
7	הוצאו
<hr/>	
11	בס"ה יצאו מן ההתאגדות
כחברים נחשבים עתה 19.	

בממוצע היו תמיד באגודה 16 איש. במשך מחצית השנה הזאת נדונו
הבעיות הבאות ונתקבלו בהן החלטות:

- (1) כל חבר יתקין לו פנקס רשימות ובו ירשום הערות על אודות
מצב הפועלים.
- (2) להביא אורחים, להציגם לפני המזכיר ולרשום את שמותיהם
בפרוטוקול.
- (3) לא לקבל לאגודה לא אומנים ולא רוכלים. רק אם אחד החברים
נהפך להיות אומן אפשר להשאירו על פי ה ח ל ט ת האגודה.
- (4) לקדם את השכלתם של החברים.
- (5) הוקמה ספריה וחתמו על 2 עיתונים, היינו אחד אנגלי :
Reynolds Newspaper ואחד גרמני : Vorwärts.

מלבד אלה מקבלת הסיפריה עיתון רוסי : Forward) Forward
*וו פריזד" מן המערכת.

6) הוחלט לכנס אסיפה פומבית כדי לעורר את הפועלים להתאחד
למאבק עם בעלי ההון. ב-18 באוגוסט נדפסו 1000 כרוזים וב-19
וב-26 באוגוסט חולקו ברחובות. ב-26 באוגוסט נערכה האסיפה הראשונה
וב-2 וב-16 בספטמבר נערכו עוד 2 אסיפות סגורות. הוקמה אגודת
חייטים, שבה יש כיום 300 חברים, אולם היא מתנהלת בלעדינו.
אמצעיה של האגודה היו דלים מאוד. עד ה-11 בנובמבר היה מצב

הקופה:

		דמי חבר	9 - 15 - 2 £
		מתנה מג"ב*	10
אקטיב	9 - 5 - 3 £		

הוצא:

		אסיפת עם	2 - 8 - 1
		עיתונים	7 - 4
		דירה	9 - 1
		נדק בר"ב**	10 -
		לפועלים	
		צדפותים	5 -
		לליכשיץ	5 -
		פעמון	1 - 1
פאסיב	7 - 15 - 2		
	0 .10 .2	מצב הקופה ובמזומנים	

שבוע אחד איש לא שילם ולכן הוא מבוטל.
בדרך כלל היה תשלום דמי החבר מתנהל בקושי רב.

* הכוונה לגולדנברג, כנראה.
** במקור: "שאדן אן ר"ב"; ראשי התבות- ר"ב - לא פוענחו. הכוונה כנראה לנדק שנגרם לרהיטי האולם בגלל הקסטטה שפרצה בזמן אסיפת פועלים.

על סדר היום:

1. בחירת מזכיר וגזבר למחצית השנה הבאה.
2. על הדפסת כרטיסים שיכילו מטרותינו.
3. אמצעים נגד המיסיונרים.
4. אמצעים להגדלת אגודתנו.
5. אמצעים להשכלה.
6. חיבת מכתבים.

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה ה-24 (27)*
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
הכתובת הקודמת

לונדון 18 נוב.
ר"ח כסליו תרל"ז

הישיבה התחילה בשעה 8-3/4 וישב בה ראש הא' סטאון.

בישיבה היו 4 אורחים: בוכבינדר, באל, שאמרוט ועוד מישהו.

המזכיר קרא את הפרוטוקול הקודם ואת הדין-וחשבון שלו, שאושרו, ומסר את ספר הפרוטוקולים לידי היושב ראש. אחרי כן מסר המזכיר את הדין וחשבון שלו על הקופה, שהראה כי בקופה יש 11 שילינג ו-5 פנס.

ניגשו לבחירת מזכיר וגזבר. פה אחד נבחרו מחדש המזכיר והגזבר הקודמים ועל פי הצעת האזרח סאפר הביע להם האיגוד תודה על פעולתם במשך מחצית השנה.

* צ"ל הישיבה ה-26 (29)

האזרח סאפר העיר כי בדין-וחשבון על פעולת האגודה במחצית השנה יש גם לרשום כי אגודת ההשכלה הביין-לאומית תרמה ספרים לאגודתנו אחרי זה הציע כי כל הספרים וכתבי העת ימצאו במעון האגודה והדבר אף נחקבל.

נפתח הדיון לפי סדר היום. האזרח גולדנברג דיבר על המיסיונרים ועל הדרכים שבהן יש לפעול נגדם, אולם לאחר ויכוח קצר הניחו לשאלה זו, משום שאחד האורחים העלה הצעה.

*
מיסטר מוריץ באָל סיפר כי הוא עובד כתופר נעליים קלות זה 18 שנה ומאז ועד עתה ירד שכר עבודתו מ-6s ל-3s 6d. הוא ביקש מאת האיגוד לעזור לתופרי הנעליים הקלות להתארגן באגודה ולהדפיס עלונים שהוא עצמו יחלקם בקרב הפועלים ההולאנדים, הגרמנים והפולנים.

לאחר דיון קצר הוחלט לבחור בוועדה שתכנס ביום השישי ה-24 בחודש להחיעצות בעניין זה. נבחרו לכך ליברמן, ואן ב"ס הויט, רוזנטאל, סטאון, מ. באָל והאנשים שזה האחרון יביא עמו.

דובר על סכום דמי החבר והוא הועמד שוב על 3 פנס לשבוע. הוצע לחתום על עתון אחד יהודי, ליפשיץ התנגד לכך ואמר כי רצוי יותר לייסד קופת עזרה בתוך האגודה. לאחר ויכוח ממושך סוכם לחתום על עיתון יהודי - אשכנזי והעניין הוטל על המזכיר.

האזרח שאמרוט נרשם כחבר על פי המלצתם של יאורוב וג"ב

[גולדנברג].

לקופה נכנס סכום של 2 שילינג ו-9 פנס.

בשעה 11 ננעלה האסיפה.

המזכיר א. ליבמן

היושב ראש

פרוטוקול הישיבה ה-25 (28)*
של האגודה הסוציאליסטית היהודית
הכתובת הקודמת

לונדון ט' כסליו תרל"ז,
25 בנובמבר 76

הישיבה נפתחה בשעה 9 על ידי גולדנברג.

היו באסיפה אורחים אחדים.

האורח הארמץ שאל אם למיסטר באָל היה יפוי כוח לפנות אל האגודה בדבר ייסוד איגוד [מקצועי]. היושב ראש השיב כי לגבי האגודה אין כל הבדל אם [פעל] ביפוי כוח או באורח פרטי, מכל מיום הרי זה בתחום פעולתה של האגודה לעשות לאיחודם של הפועלים. ליברמן הסביר כי הדבר היה רק הצעה פרטית שהרי עדיין אין שום איגוד קיים ולכן לא יכול היה מְסֵטֶר באל לקבל יפוי כוח.

ליברמן העמיד להצבעה: (1) אם להוציא כסף מן הקופה להקמת איגוד של תופרי נעליים קלות. (2) אם האגודה צריכה לפנות לאיגודים סוציאלי-סטיים אחרים ולבקש מהם סיוע בעניין זה. (3) אם כינוס האסיפה צריך להיעשות אך ורק בשם האגודה או - אם הפועלים ידרשו זאת - בשם ועד הפועלים.

לאחר דיון מסוים הוחלט על 2 הנקודות הראשונות בחיוב ואילו

את ההחלטה בנקודה השלישית הניחו להכרעת הוועד.

הואיל ותופרי הנעליים הקלות הם אומנים-זעירים הופנתה אל מְסֵטֶר באָל השאלה, איזו תועלת עשויה לצמוח ל"ידיים" * מהטבת מצבם של אומניהם הזעירים. מיסטר באָל השיב כי מכל שילינג לשבוע שהללו יקבלו

* צ"ל: הישיבה ה-27 (30)
* במקור: פעם "הענדע" ובשנייה "הענד" - פועלי כפיים שכירים במלאכה או בחרושת

כחוספת, יקבלו ה"ידיים" תוספת של 3 פנס.

האזרח רוזנטאל העלה את השאלה, האם תופרי הנעליים הקלות אומנים הם או פועלים. אם הם אומנים, הרי אין אנו, על פי עקרונותינו, יכולים לעשות למענם כלום. וייתר שאל אם האיגוד יהא מורכב מאומנים זעירים ופועלים יחד או מפועלים בלבד. סטאון הסביר כי הפועלים יכולים ללכת יחד עם האומנים=הזעירים משום שהאומנים=הזעירים הם פועלים למעשה, העובדים בקבלנוח.

בשאלה אם אפשר לקבל לאיגוד גם חניכים לא סוכם דבר.

דובר הרבה על מה שאפשר לעשות כדי להרחיק את הצעיונים הזרים הבאים [לארץ] מהשפעתם של המיסיונרים ועל דרכי הפעולה נגד המיסיונרים.

דובר הרבה בעניין זה. במיוחד עמד האורח הארטמן לערוך דיון בשאלה זו. ברלין התנגד לכך. לבסוף הוסכם כי במישרין לא תינקט פעולה, אולם באורח כללי יפעלו נגד הרעה הזאת ואף נגד כל האחרות על ידי הקמת לשכת-עבודה שבה ידאגו ככל האפשר להשיג עבודה לכל פועל. האזרח שטרויס העמיד את שאלת הקמתה של לשכת-העבודה על סדר יומה של האסיפה הבאה.

הוחלט לכנס בשבת הבאה אסיפת ועד של פועלים ושל חברי האגודה לשם התייעצות בדבר אירגונו של איגוד תופרי נעליים קלות.

נרשמו כחברים פֶּארמָן, בֶּאָל, שטרויס ופֶּרְנַקל.

לקופה נכנס סכום של 2 שילינג ו-6 פנס.

מזכיר א. ליטמן

הערה: ב-2 בדצמבר לא התקיימה ישיבת האגודה כי אם אסיפת-ועד של תופרי נעליים קלות. בזמן זה נרשמו כחברים האחים ה. וי. סויט ויצחק מארקס.

לקופה נכנס סכום ... [חסר הסכום].

ב-6 בדצמבר נערכה שוב אסיפה (סגורה) של תופרי נעליים קלוח
ושל הוועד שהוחלט בה לכנס ב-9 בדצמבר את כל מכריהם לאסיפה סגורה
של תופרי הנעליים הקלות ב-
בשעה 7 בערב, שבה יהיה נוכח גם הוועד.

מזכיר א. ליברמן

פרוטוקול הישיבה העשרים ושש *
של האגודה הסוציאליסטית היהודית

Union str. Paternoster Spital Fields

לונדון ה-28 בדצמבר 76

הישיבה נפתחה כשהאזרח גולדנברג יושב בה ראש.

בישיבה היו שני אורחים - האזרח קליינג ועוד משהו.

דובר הרבה על האמצעים שיש לנקוט כדי לרכוש יותר חברים.

האזרח פאנדרהוט * סבור כי אי אפשר יהיה לרכוש חברים סוציאליסטים
ואף לא חברים רגילים * כל עוד תישא האגודה שלנו שם יהודי עליה.
אילו נשאה עליה שם של אגודת פועלים כללית היינו יכולים למשוך
אנגלים רבים.

היושב ראש קם להשיב על דברי האזרח פאנדרהוט והסביר לו כי אנו

* צ"ל ה-28
אא המקור אינו חד משמעי ואפשר אולי לנסח: לא יהיה זה סוציאליסטי
ואף לא יירכשו לעולם חברים רגילים
אאא צ"ל: ואן-דר-הוט.

כשלעצמנו סוציאליסטים אמיתיים אנחנו. אולם הואיל והיהודים בלונדון עומדים מבודדים כל כך מכל שאר האיגודים והם שרויים בתוך ה"איסט" (רובע East) המלוכלך, לכן אנו החלטנו לפעול לפי שעה רק בקרב היהודים.

האזרח ויינר תמך בדברי האזרח גולדנברג ואמר מדוע יש לכל אומה אגודה נפרדת הנושאת עליה את שמה המיוחד, כיוון שגם אנחנו הננו אומה הרי אף אנו רוצים בשמנו שלנו כפי שעושים כל האחרים. האזרח יאורוב מוסיף כי אין אנו באים כלל במגע עם האנגלים משום שאין אנו שולטים בשפה האנגלית.

האזרח ויינר הציע: 1) לחתום על עיתון יהודי ולהדפיס כרטיסים ובה רשימת העיתונים שלנו; הוא אמר כי על ידי כך נרכוש חברים רבים. האזרח ברליץ תמך בו.

הא' יאורוב והאזרח גולדנברג סבורים כי מוטב לחתום על העיתון "פארזערטס" שהוא עיתון מפלגתי וכי (לחתום) על שניהם יחד אין בכוחה של הקופה שלנו.

הא' יאורוב מציע להנהיג פגישות-בידור בימי א' בצד הרצאות והוא סבור כי על ידי זה נוכל להגדיל את איגודנו.

הא' פאנדרהוט הציע לבוא בקשרים עם איגודים אחרים כדי שיסייעו בידינו לכנס אסיפה פומבית. 2) לבחור בוועדה בת 5 חברים (: גזנת) מזנת], ביל.* ו-2 מהם יעסקו בחליפת המכתבים - והדבר אף נתקבל פה אחד. האזרח גולדנברג והאזרח פאנדרהוט נבחרו בהצבעה. הוחלט לחזור ולדון באסיפה הבאה בכל השאלות הנ"ל.

לקופה נכנס סכום של 3 שילינגים]

בשעה 12 ננעלה האסיפה.

מזכיר

א. צ'ריקובר מוסיף ב"היסטארישע שריפטן":

כנספח לפרוטוקולים בא

"ספר הקוה" של האגודה הסוציאליסטית היהודית.

אגדת הסציאליסטים העברים בלונדון

מ'ה-8/20 מאי 1876 - כ"ו אייר ה'תרל"ו עד..."

חשבון מפורט לפי כל ישיבה של חשלומי החברים וההוצאות שהוצאו.